

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-heteses petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

Nyitási díj 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, január 26.

Ma számunk főbb közleményei:

Vesztérelk: Egy nap — egy év.
Az aradmegyei takarékpénztár tőkeemelésé
PARIE GÁBOR működik.
Vasúti szállító-hivatal.
**Budapest főváros és a Pesti Hazai Takarék-
pénztár.**
Házi orvosok listája.
A csanádi kórház-panama.
A megcsalt menyasszony.
Reformok az Ipar- és Népbanknál.
Zsúr-témák.
Ódascsaléhi hercegnő válópöre.
Leszárt a sógorát.
Eötvös Balint bűnpöre.
Letartóztatott nagykereskedők.
Tárca: Vallomás. Irta: Timár Szaniszló.
Csarnok: 70,000 korona. Irta: Maczkó L.-né.

Egy nap — egy év.

Arad, január 25.

S hogy felvirrad a történelmi nap évfordulója, fölujulnak az emlékek. Kinek örömet jelent, kit mélabuval áraszt. S megáll egy percre a sejtések, találgatások áradata; megszólalnak az ünnepi kobzok, hol ódai dicsőítéssel, hol elégikus hullámok fölött: *haec fuit illa dies*...

Bizony: nagy nap is volt az. Fölkelvén, fürge kedvvel ment mindenki az alkotmányos küzdelemnek. Friss hópelyhek szállkostak a politikával, csatazajjal megtelt levegőben. S ha szét is választották az embereket a politikai hitelvek, az egymással harcolók azzal a gondolattal forgatták az alkotmányos fegyvereket: csak ma haragszunk egymásra, holnap újra kibékülünk. És lőn reggel, és lőn este,

amint a világ teremtéséről szóló biblia-sorokban áll. Mire pedig eljött az éjféli, a meglepetések, csalódások egész lavínája zuhant a politikai életre. Osszeszámlálták kerületeiket a pártok; s kitűnt, hogy megfordult a magyar glóbusz. A ki felül volt, az alul került, s aki alul volt, az följutott. A szabadelvűpárt, amely közel negyven esztendeig vezette az ország ügyeit, kiesett a nép kegyéből. Elbizakodott — talán inkább elveiben, mint erejében — nem tudott a tömegekkel bántani. Kisebbségbe jutott. A függetlenségi párt, amelynek legnagyobb várakozásai is erős kisebbséghez fűződtek, az első helyre jutott s a vele szövetséges pártokkal elnyerte az abszolút többséget. A győztes meglepetését az egyik vezér nyilatkozata jellemezte: „Tudtam, hogy győzni fogunk; de hogy ennyire győzzünk — azt nem hittem volna!”

Ilyen napja még nem volt a magyar politikának. A parlament, az udvar buktattak már kormányokat; a felséges nép ezuttal először jutott ehhez a gyönyörűséghez. A nép, a melyet kormányelnökök a képviselő-választásoknál udvariasabban, lojálisabban nem kezeltek, mint ekkor. Hetekkel előbb véres szárnyakon terjedtek a terrorizmus, megvesztegetések, presszió és egyéb kedvességek csontkezü rémei: s reggeltől estig kiderült, hogy a kormány olyan tiszta választásokat csinált, hogy ahhoz képest a Széll Kálmán elhíresült tiszta választásait is tarnócyádnak lehetne nevezni. Akik ezt nem akarták Tisza István érdeméül betudni,

azt mondták: hja, amely nép egyszer belekóstolt a tiszta választásokba, azzal nem lehet erőszakos választást csinálni. Így volt-e, vagy úgy volt: a valóság az, hogy tiszta választás volt. Ezt nem vonta kétségbe a legyőzött; annál kevésbé volt oka a győzőnek kétségbe vonni.

S annak, hogy a szabadelvűpárt kezéből kiestek a vezetés gyepői: számtalan oka van, amiket talán időszerű lenne felsorolni, ha valami haszonnal járna. A szabadelvűpárt elfelejtett harcolni. Vezetőinek legnagyobb része — mindenütt: itt, a fővárosban s a falusi kerületekben egyformán — nyugodt, csöndes vérű s s többnyire öreg urakból állott. Talán ezek úgy látták a helyzetet, hogy a választók legnagyobb része is ilyenekből áll. Nyugodt, megfontolt és békeszerető emberekből, akiknek mindegyike Deák Ferenc filozófiájának magaslatáról ítéli meg a helyzetet s az ország békéjét mérlegeli, mielőtt szavazatát leadja. Az ellenpárt pedig meghódította az ifjúságot. Hozzászögödtek az ambíciók, a népszerűséget keresők; vele volt a hosszú küzdelem minden szimpatiaja, az ellenpárton pedig a hatalommal járó gyűlöletesség. S az ifjúság jobban ismerte a népet. A szavazatok, az emberek meghódításánál sokkal többet tesz egy tüzes, lelkekbe vágó beszéd, egy kis rábeszélés; többet jelent a szimpátia, az ügyes, betartott haditerv — s talán utoljára jut szóba a politikai megfontolás és a program. S ha a szabadelvűpárt nem tudja a programjába, az emberei közé, a harc módjába az ifjúság ere-

Vallomás.

Irta: Timár Szaniszló.

— Miért nem jössz közénk Róbert? Látod, nekem szinte megesik a szívem, ha így egyedül látalak. Mintha istentől-embertől el volna hagyatva s nem volna elég erős támaszkod a világon.

Ezeket a szavakat intézte Róberthez, e történet hőséhez, egyik barátja, mikor Róbert egyedül bandukolt a budai hegyek között. Róbert erős, magas termetű férfi volt. Kiborotvált álla, erős bajusza, férfias arc kifejezése és nyugodt szemel öntudatra és erőre mutattak. Nyugodtan hallgatta végig barátját, egykori iskolatársát, azután válaszolt:

— Egyedül akarok maradni egész halálomig ezen a földön.

Barátja kerekre nyílt szemekkel bámult rá.

— Hogy érted ezt Róbert?

— Csak úgy, amint mondtam. Nincs szükségem az emberekre s elég vagyok saját magamnak.

— Ez nem lehet komoly meggyőződésed.

— A legkomolyabb. Látod, anyagi gondom nincs. Apámtól örököltem annyit, a mennyit — minthogy költséges szenvedélyem nincs — el nem költöhetek soha. Hivatalt nem vállallok, díszösségre nem szomjazom, mert tudom, hogy a díszösség csak a hiúság füstje, mely halálunk

órájában eloszlik. Megtanultam a furás faragas mesterségét. Ez nekem öröm és szórakozás. Ha testem elfárad, könyveket veszek elő. Ezek foglalkoztatják elmém. Mindig a gondolatok világában élek. Hidd el, csak az egyedül való élet az igazi élet, amikor az ember nem vár senkitől semmit és mások sem várnak tőle semmit. Így hát nem is csalódhatom senkiben. Így vagyok én csak boldog és megelégedett.

A két ember egy ideig szótlanul haladt tovább egymás mellett.

— Csalódnai fogsz önmagadban — szólalt meg csakhamar Róbert barátja — csak vigyázz, hogy késő ne legyen.

— Magamban csalódnai?...

Róbert ajkán kicsinylő mosoly suhant végig.

— A legnagyobb angol regényírónak, Dickensnek egy gondolata jut eszembe — folytatta amaz. — O azt állítja, hogy ebben a pillanatban vannak utban emberek, akik befolyást gyakorolnak majd sorunkra. Járnak kelnek hegyen-völgyön-tengereken. — Nem is ösmerjük őket, nem is tudjuk, hol vannak. Mulatnak, szórakoznak, küzdenek, nevetnek, sírnak s nem is gondolnak ránk, mert ők sem tudják, kik vagyunk. De egy napon utalk keresztezni fogják a mi utainkat s megállítanak bennünket s ettől fogva másfelé vezet utunk, vagy fölfelé, vagy lefelé. Embernek, barátom, szüksége van az emberre.

— Regényben könnyű ezt mondani — válaszolt hidegen Róbert — én nem hiszek benne.

— Az életből veszem a bizonyító példát — szólott amaz hévvel. — Nézd ami egykori királynénk sorsát. Királyné volt; ragyogott, fénylett. Örökös napsugár volt ott, ahol járt. Ami halandónak osztályrészül juthatott, az kijutott neki. S született később, sokkal később egy ember, távol Itáliában. A porban született; éhezett, fázott, küzdött, dorbézolt. Ég s föld nincs oiy messze egymástól, mint amilyen távolság választotta el azt a két lényt egymástól ezen a földön. S mégis úgy volt, hogy ennek a két lénynek egy napon találkoznia kellett. Mintha semmi céljuk nem lett volna ezen a földön, csak az, hogy egymásnak az útját keresztezzék, hogy egymást kölcsönösen megsemmisítsék. A ragyogó Erzsébet királyné és a rongyos, durva Luccheni! Akármít mondasz, minden ember sorsát láthatatlan szálak kötik össze más emberek sorsával. S lehet, hogy éppen most van közeledőben egy, vagy több ember, aki a te sorsodra is döntő befolyást fog gyakorolni.

Róbert egy órára e beszélgetés után ott volt megint műhelyében. Gazdag ember volt s lakásán, minthogy a furás-faragás szenvedélye volt, asztalos és esztergályos műhelyt rendezett be. Örült, ha valami tárgy koreken és egészen

jét szedni: akkor talán sohase fog oda jutni, ahol ma egy éve volt.

Esztendeje van. Mintha csak tegnap lett volna. Az emlékek már nem frissek, az idő se repült olyan gyorsan. Hanem ugyanabban az állapotban vagyunk ma is, mint akkor. Legfőlebb, hogy jobban megszoktuk az exeket és jobban álljuk az abszolutizmus kacérkodását. Egy év előtt nem tudtunk ügyvezető-kormányról, felfüggesztett és helyettesül kinevezett alispánok hosszú soráról, adómegtagadásról és egyébéről; de azért az ország most ép oly bizonytalanságban van, mint akkor. A koalíciót olyan váratlanul érte a többség, hogy nem tudta mindjárt használni. Fokról-fokra jutott odáig, hogy most nincs más törekvése: visszacsínálni a helyzetet — nem is oda, ahol január 26-ika után volt, hanem legalább oda, ahol szeptember 23-ika előtt állott.

Sűrű pelyhekben hull ma is a hó, mint esztendeje. De milyen más nap ez, mint az volt! Egy nap alatt annyi minden történt, ami az ország sorsára döntő volt — s egy esztendő alatt nem történt semmi, ami változtatott volna a helyzeten!

Az Aradmegyei Takarékpénztár tőkeemelése.

(Az igazgató-választmány határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25

Az Aradmegyei Takarékpénztár, az aradi pénzpiacnak ez a régi, nagytekintélyű intézete — amint jeleztük — szintén fölemeli alaptőkéjét. A tőke-főlemelés az intézet igazgató-választmányának ma tartott ülésén vált határozattá, s e szerint az intézet *hét-százötven új részvényt bocsát ki, 1600 korona kibocsátási árban.* Az igazgató-választmány üléséről a következő tudósítást adjuk:

Az Aradmegyei Takarékpénztár választmánya ma délelőtti tartotta közgyűlés-előkészítő ülését. Az ülés elején az igazgatóság betérjlesztette az 1905. évi mérleget, mely örvendetes képét nyújtja a hatalmas pénzügyi intézet minden irány-

ban való újabb üzleti fejlődésének. A mérleg adataiból felemlítjük, hogy a takarékpénztári betétek közel $\frac{1}{4}$ millió koronával, a váltótárca 1 millió, a folyószámlák kölcsönök 1 millió, a jelzálogos kölcsönök $\frac{1}{4}$ millió s végül az össz-forgalom több mint 50 millió koronával emelkedett.

Hatalmas üzleti fejlődést reprezentálnak ezek a számok, ha figyelembe vesszük a lefolyt év politikai s gazdasági zavarait, az általános üzleti pangást, nemkülönben azt az elismert óvatosságot és szigorú reálitást, melyen az Aradmegyei Takarékpénztár üzletvezetése az intézet alapítása óta nyugszik.

A betérjlesztett mérleget a választmány — melynek tagjai teljes számban jelen voltak az ülésen — örömmel vette tudomásul.

Evvel kapcsolatban az igazgatóság javaslatot terjesztett a választmány elé a *részvénytőke felemelése iránt, 750 drb. részvény kibocsátása tárgyában.*

A választmány egyhangú lelkesedéssel hozzájárult az igazgatóság javaslatához s határozatként kimondotta, hogy a f. évi február hó 11-én megtartandó közgyűlés elé javaslatot terjeszt az intézeti részvénytőkének 750 új részvény kibocsátása által való felemelése iránt. Az új részvényekre, melyek kibocsátási árfolyama 1600 koronában állapított meg, a régi részvényesek elővételi joggal bírnak olyképpen, hogy minden két régi részvényre egy új s minden egy régre egy fél új részvény jut.

Ezen javaslat elfogadása esetén az intézet összes tőkéi mintegy 3,600.000 koronára fognak emelkedni, miáltal egyrészt az intézet saját tőkéi az általa kezelt nagyszámú idegen tőkékkel kellő arányba fognak jutni, másrészt pedig megadhatnak az eszközök arra nézve, hogy az intézet feltartóztatathatatlanság haladhatson tovább a fejlődés útján s nyugodtan munkálhassa utóbbi években hatalmasan fellendült üzletkörének minden irányu kiterjesztését.

Az intézet részvényeinek jelenlegi árfolyama 2180—2200 korona s előre látható, hogy a részvényesek az elővételi jogot teljes mértékben gyakorolni fogják, annál is inkább, mert az intézet minden bizonynyal abban a helyzetben lesz, hogy a felemelt részvénytőke után is az eddigi 100 koronás osztalékot fogja fizethetni.

Páris Gábor működik.

(Kerhatalommal ellátott szolgabírók.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 25.

A világosi járás nyugalmazott főszolgabírája, Páris Gábor abauj-tornamegyei főjegyző és alispánhelyettes a mai napon ismét folytatta hivatalos működését Nagyobb kerhatalom kíséretében kiutazott Szikszóra s az ottani főszolgabírói hivatalát átadta az ujonnan kinevezett tisztviselőknek, miután a csendőrök által távozásra kényszerítette a hivatalból a régi főszolgabíró, meg a szolgabírákat.

Ez a ténye ismét félremagyarázhatatlan módon megadja a világos feleletet arra a kérdésre, amely most erősen érdekli Aradvármegye közönségét: hogy vajjon munkaképes-e Páris Gábor, aki munkaképzetlenség címén nyugdíjat húz Aradvármegyétől? Abauj-Tornamegye alispáni hivatalának ilyenformán talán sükségtelen is volna válaszolni Dálnoki Nagy Lajos dr. aradmegyei alispánnak arra a kérdezősködésére, hogy milyen minőségben van alkalmazva ott Páris Gábor, mert a napokban Szepsiben és ma Szikszón történtek után minden teketória nélkül javasolhatja az alispán, hogy Aradvármegye ne fizessen többé nyugdíjat a világosi ex-főszolgabírónak.

Akinek más véleménye volna Páris Gábor nyugdíjügyére nézve, az olvassa el az alábbi távirati tudósítást:

Szikszó, jan. 25. Ma délelőtti tíz órakor volt itt a szolgabírói beiktatás. Páris Gábor alispánhelyettes kíséretéhez Kassáról gyorsvonaton jöttek Bartók József kinevezett főszolgabíró és Hrabegy Béla szolgabíró. A vonatról két kocsin jöttek a községbe. A kocsikat huszárok vették körül.

A hivatalos helyiségben Páris alispánhelyettes fölhívta Kacinczy szolgabíró, hogy adja át hivatalát, aki ezt megtagadta. Ezután az alispánhelyettes fölhívta Putnoky Sándor főszolgabíró és Szilvássy József dr. szolgabíró, hogy miután az átadásnál segédkezni nem akarnak: távozzanak. Minthogy pedig ezek azt megtagadták, az alispán helyettes beszélt a csendőrszázadost, aki mint kerhatalom

került ki a kezéből. S mialatt forgott-pergett az eszterga-kerék s a kés mély barázdákat vágott a fába, gondolatai szabadon jártak messzemenessze. Elkalandozott oly távolságokba, ahová merész és izgékony képzelete csak vihetta. Csodalátványok vonultak el szemel előtt, amelyek mind fantáziájában születtek meg. S ő gyönyörködött a látványosságokban s mindig egyedül akart maradni s csak képzeletének játkorában akart gyönyörködni. Más örömek után nem áhitozott.

Nem volt fölületes ember; ellenkezőleg: érzései nagyon mélyen jártak s fogékony volt hangulatok iránt. Barátjának példálózása arra, hogy ember sorsa emberek sorsával mindig, ha láthatatlan szálakkal is, de össze van kapcsolva, gondolkodába ejtette. A boldogtalan királyné esete és halála emlék gyanánt most fölelevenedett benne, mialatt az esztergapadon dolgozott s a forgács röpkeködt a levegőben. Láta a ragyogó asszonyt, aki ott járt azokon a tájakon, ahol örökös nap süt; hogy hódoltak neki! Hogy hajlongtak előtte! Mekkora dicsőségben fürdött! S látta lelki szemével az árnyékok mögött: a sötét, gonosz szörnyeteg-t szennyes ruhájában, piszkos kezeivel, amint hosszú hosszú ideig ténfergett távol a fenséges nőaktól s mind közelebb és közelebb férdőzött hozzá, amíg egy napon szemtől szemben álltak s a következő pillanatban megsemmisültek.

S amint így elgondolkozva faragott tovább s fantáziája játszott vele, egyszerre megdöb-

benve, velőkéig megrázkódva hagyta abba a munkát. Szobájának ajtaja kinyílt és egy öreg asszony, két mankora támaszkodva, kuszált hajjal, feldult ábrázattal bevászorgott hozzá. Robert odasietett hozzá s támogatni akarta, de az öreg asszony elhárítóan terjesztette eléje kezét s kétségbeesve kiáltott rá:

— Ne nyúl hozzám, Róbert! Leheletem megmérgez! Az istenért! Csak ne érints!

Róbert magánki volt indulatában, amikor a nő kétségbeesetten s jajveszékelve a földön fetrengeni látta.

— Mi történt veled, anyám! Betegségedet évekig oly türelmesen viselted s most egyszerre lázadsz föl ily kétségbeesve?

— Nem a testi betegség az, ami kétségbe ejt — szöjt kimondhatatlan szenvedéssel a nő, mialatt Róbert a tiltakozás ellenére fölémelte a földről s egy kezevára ültette — de nem tudok élni és nem tudok meghalni! A büntudat, a büntudat nyomja a lelkemet fiam! A torkomat szorítja és nem tud mégsem megfojtani, a szívemet tépi és nem tudja azt összevarrni. Imádkoztam, hogy a halál könyörüljön rajtam és szabadítsa meg szenvedéseimtől. De a halál könyörtelenül késik és olyan kegyetlen, mint a furiák, a melyek lelkemet ostromozzák! Nem bírom tovább a hallgatást: Nem bírom tovább!

Róbert érezte, amint halántékából a vér leszáll szívéhez s homlokára jéghideg veriték rakodik le. Kerekre nyílt szemekkel, nyí-

tott ajkakkal meredt a fájalmában, vonagló asszonyra.

— Büntudatról beszélsz, anyám? — kérdezte végre rekedten. Miféle bűn terhelheti a te lelkedet?

— Hetek óta érzem a halál közeledését — mondotta az asszony — de ugylátszik, nem tudok meghalni, amíg előtted mindent föl nem fedek.

Róbertnek elállt pillanatra a szívére, amikor anyja intett neki, hogy üljön le melléje. Érezte, hogy most olyan vallomás következik, mely minden érzését megbolygatja, feladja; mely minden gondolatának más irányt fog adni s amely talán — és erre reszkette — ondolt — volt iskolatársának igazat fog adni.

Leült anyja mellé. Egy kis asztalkára támasztotta könyökét s fejét tenyerére hajtva, hallgatta az anya halk vallomását.

— Mindez, amit itt látsz fiam — mondta az anya — nem a miénk. Legalább nem jogosan a miénk. Bűnnel szerzett, emberélet és vérrel bitort vagy. Apád — nyugodjék békén, megsemmisült azért, amit tett — szegény hivatalnok volt s keservesen küzdött a mindennapi kenyérért. Nagyon szeretett engem és téged, egyetlen gyermekünket. Soha más gondolat nem volt, csak az, hogy nagy vagyonhoz jusson. Egy napon — átkozott nap volt, bár pusztultunk volna el mindannyian, mialatt ránk

távozásra szolgáltatta a tisztviselőket. Erre azok eltávoztak, mire a hivatal átadása megtörtént.

Szüksé, január 25. **Páris** Gábor alispánhelyettes **Bartsik** József kinevezett szolgabíróval és **Hrabegy** Béla tb. szolgabíróval ma délelőtt a tíz órai vonattal ideérkezett. Az egész állomást katonaság szállta meg. Az állomás előtt egy szakasz huszárság, a majdnem két kilométernyi útvonalon pedig gyalogság tartotta fenn a rendet. Sok száz főnyi tömeg foglalt állást az útvonalon, de amikor **Páris** Gábor és kísérete elvonult, egy hang sem hallatszott.

A főszolgabíró hivatalban **Putnoky** Sándor főszolgabíró, **Szilvássy** József dr. és **Kazinczy** Imre szolgabírók bundába burkolózva várakoztak. A helyiségben farkasordító hideg volt, mert négy hétig nem fűtöttek benne.

Páris Gábor alispánhelyettes főszolgáltatta **Kazinczy** Imre szolgabíró, hogy adja át a hivatalt.

— Nem adom át! volt a kategorikus válasz.

— Tessék átvenni az iratokat, melyek az átadásról szólnak, hangzott most **Páris** főszolgáltatása, mire **Kazinczy** így felelt:

— Nem veszem át!

— Nekem különben mindegy, akár átveszi, akár nem. En eszközölni fogom a hivatal átvételét. Egyébként — folytatta **Páris** **Putnoky** főszolgabíróhoz fordulva — jó, hogy ön itt van, legalább jelen lehet a hivatal átadásánál.

Putnoky főszolgabíró éppen oly kategorikus válaszokat adott, mint **Kazinczy**:

— Nem adom át a hivatalt!

— Akkor tessék távozni, mondta **Páris**, különben kénytelen leszek karhatalommal eltávolítani.

— Nem távozom, felelt a főszolgabíró és csak az erőszaknak engedek.

Páris Gábor erre behívta **Bariss** Árpád csendőrszázadost, aki szintén főszolgáltatta a főszolgabírákat, hogy távozzanak.

— Kicsoda adta a parancsot a mi eltávolításunkra? kérdezte **Putnoky**.

— Felsőbb hatóságom, a kerületi csendőrpáncsnokság, válaszolta a csendőrszázados.

A három fölfüggesztett tisztviselő erre eltávozott, de az új tisztviselők csak délután foghattak hozzá a hivatal átvételéhez, mert délelőtt nem tudtak megmaradni a fűtlen helyiségben.

Vasuti szállító-hivatal.

(Az aradi üzletvezetőség terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara e hó 30-án, kedden tartandó közgyűlésének egyik pontja az az átirat, melyben a magyar államvasutak üzletvezetősége véleményt kér a kamaratól, hogy vajon szükségesnek és célszerűnek tartja-e Aradon egy vasuti szállító-hivatal föllállítását?

Az üzletvezetőségnek ez az átirata érdekes újításra vonatkozik, mert a vasuti szállító hivatalnak az a rendeltetése, hogy a közgazdaságnak, különösen pedig a kisebb kereskedőknek kényelmét szolgálja. A szállítóhivatalt a máv. már az ország legtöbb vidéki városában meghonosította. A lényege abban áll, hogy a vasuton érkező kisebb szállítmányokról nem küldenek előbb értesítést a feleknek, akik azután elhozzák azt az állomásra, hanem ez a szállító-hivatal kézbesíti a címzeteknek a küldeményt azonnal a megérkezés után. A szállító-hivatal természetesen nem érintené azoknak a kereskedőknek vagy iparosoknak érdekét, kiknek saját fogatjuk van, vagy akik más fuvarozó közeggel akarják áruikat beszállítani.

Ennek az eljárásnak az a rendkívüli előnye, hogy míg az eddigi gyakorlat szerint a közönség az egyes szállítókkal történt meg egyezéssel, nem pedig meghatározott díjszabás mellett hozatta el a vasuti szállítmányokat a pályaudvarról, addig a vasuti szállító hivatal fix díjszabás szerint, minimális árakért fogja eljuttatni a vasuti küldeményeket. Nagy kedvezményt nyújt ez az intézmény különösen azoknak a magánfeleknek, akik nagyobbára romlandó árukat kapnak. Ezeknek most be kell várniuk, míg a vasuti értesítőt a házhoz kézbesítik s akkor csak utánjárással gondoskodhatnak a cikkek házhoz szállításáról s ezen eljárás mellett a legtöbb esetben csak két-három nap múlva kerül az illetőnek birtokába a romlandó áru, jóval magasabb költség mellett, mint ha azt olyan hivatal végzné, melynek a legminimálisabb alapon előre meghatározott tarifája van.

Ilyen szállító hivatalnak az előnyeit már csaknem minden nagyobb város közönsége élvezi, mint például Szegeden, Kecskeméten,

Nagyváradon, Temesvárott, Lugoson, Debrecenben, Versecen, Nagybacsken, Pécsen, Szombathelyen, Kassán, Beregszászon és mindenütt beváltak. Szinte csodálatos, hogy eddig Aradon nem állítottak föl ilyet, holott a közönség körében is számos alkalommal sürgették azt.

A kereskedelmi és iparkamara tehát előreláthatólag a szállító hivatal létesítése mellett foglal majd állást s a vélemény alapján az üzletvezetőség bizonyára rövidesen föl is fogja azt állítani. A kamara 1896 iki közgyűlésén már javasolta is a máv. aradi üzletvezetőségének a szállító hivatal föllállítását, **Mara** János akkori üzletvezető azonban nem találta azt szükségesnek.

Budapest főváros

és a Pesti Hazai Takarékpénztár.

(Hivatalos kritika egy nyeremény-sorsjátékról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

Napok óta nagy reklám-cikkek és hirdetések kúrtolják világgá, hogy az ország legnagyobb pénzintézete: a **Pesti Hazai Első Takarékpénztár** nagyszabású nyeremény-sorsjáték tervezetét bocsátotta ki, amelyre tömegesen gyűlnek az aláírások az ország minden részéből. Tudomásunk szerint aradi pénzemberek is igen sokat jegyeztek.

A **P. N.** most azt az érdekes hírt közli, hogy a **Pesti Hazai Takarékpénztár** megküldötte a nyeremény-sorsjáték tervezetét Budapest fővárosának is, hogy az alapok részére vásároljon a kötvényekből. A főváros tanácsa a számvevőséget hívta fel javaslatára a kibocsátás dolgában. A felhívásra a számvevőség a következő előterjesztést tette:

„A **Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület** eme felhívására megjegyezzük, hogy a számvevőség az alaptörvények pénzt ilyenmő szerencsejátékokba befektethetőnek nem tartja, már általános elvi szempontból sem, főleg azonban a szóban levő esetben. Nem ismerjük a kibocsátandó nyereménykölsön sorsolási tervezetét, mert a kibocsátó intézet, úgy látszik, célszerűen, a saját érdekében tartózkodik ennek közzétételétől, a homályba burkolózik és a felhívásban csak azokat a százezres nyereményeket vonja ki a sötétségből, amelyekből oly kevés szerencsés nyerőnek jut, de akiknek nyo-

virradt — dolga volt egy gazdag töképenésnél. Senki sem látta, mikor felemelt hozzá; senki sem látta, amikor belépett szobájába. A nagy pénztárszekrény nyitva volt. A pénz lobot vetett előtte. Az ember, aki a pénztár előtt állt, öreg, töpörödött ember volt. Egyszerre megszületett apádnak a bűn gondolata. Az egyik asztalon nyitott zsebkést látott, amikor az ember elfordult... ah Istenem! — kiáltott a nő s fehér haját megmarkolta — a többi kitalálhatod:

— Megölte — susogta **Róbert** s szeme elhomályosult.

— Gazdagok lettünk. Én nem tudtam, honnan ered a sok pénz, a nagy vagyon. Csak láttam, hogy apád lelke attól fogva elötétül s nincs nyugta többé sem odahaza, sem a színházban, sem a templomban, sem az utcán. Itt belül, tudod, belül a szívben összeomlott valami. Nem is szólt nekem a bűnről, de csak úgy nem tudott meghalni, mint én most s halála előtt ezt a borzasztó vallomást tette.

Csend lett a szobában egy percre. **Róbert** tekintete egy percre az esztergapadra esett, melynek forgattyuján felig lefaragott fadarab volt. Érezte, hogy az ő lelkéről is lehámlik valami s hogy ettől fogva ő is ki van szolgáltatva a viharoknak. De nem mozdult, mintha félt volna, hogy minden mozdulata új árnyakat idéz föl.

— Ha csak egy emberélet tapadt volna hozzá — folytatta az asszony nehéz lélekzettel — de annak az embernek a titkárja, aki csa-

lados ember volt, börtönbe került. A kés, mely ott maradt a tett helyén, az övé volt. Minden bizonyíték ellene szőtt. Elítélték. Talán most is a börtönben van. Mi sohasem mertünk sem hozzá, sem családjához közeledni. Apád, halálát érezvén közeledni, elmondott mindent, hogy megkönnyebbüljön. S nem tudom, miért, nem tudom, mi ösztöntől hajtva, most bevánszorogtam ide, mert nem tudtam ellenállni s el kellett mondanom mindent. Te ártatlan vagy, aminthogy én is ártatlan voltam. Talán reszszul tettem, hogy elmondtam, de ki tudja, mire lesz jó. Csak ezt tudom, hogy most megkönnyebbültem.

— Ki volt az az ember, akit — **Róbert** nem tudta e szót kiejteni s megakadt zavartan — aklé a vagyon volt s ki volt az ember, aki miattunk börtönben ül — kérdezte mohón **Róbert**.

Az anya lehusta magához **Róbert** fejét s fölébe sugott két nevet.

Róbert másnap megint az esztergapad mellett állt s hajtotta a forgattyút. De a kés nem fogott kellőképpen s a tárgy, melyet faragott, nem tudott kerekken a keze alól kikerülni. A világ megváltozott előtte s nem volt egyedül többé. Felbolygatott lelke kereste a megoldást ebben a sötét és kuszált helyzetben s még mindig nem tudta, mit tegyen.

Most már tisztában volt vele, hogy az ő sorsát is más emberek sorsához kötik látha-

talan szálak. Azt hitte, senkihez semmi köze. Hogy magára maradhat egész életében; sem férfit, sem nővel nem kell megosztania gondolatait, érzéseit. S most egyszerre ott látott egy embert, aki börtönben ül, egy másikat, akit sir fed és egy családot, aki miatta kenyérkereső nélkül maradt. Mindezt csak azért, hogy neki gond nélkül élete legyen, hogy távol maradjon az emberektől és egészen a gondolatok világában éljen. Ezek közeledtek most hozzá. Az élők és a halottak megmozdultak, hogy utját keresztezzék. A börtön ajtaja csak úgy tárult ki előtte, mint a sir szája. Látta a titkos fonalakat, amelyek sorsát az élőkkel és a halottal összekötötték. Nincs kiérés sehol. Ut nem vezetett a világosság felé.

Lassankint letette a szerszámot. Az eszterga orsó régen megállt már. Elindult az ajtó felé s még egyszer visszafordult, hogy ábrándozásának tanyáján végignézzon. Érezte, hogy ebbe a szobába nem fog többé visszatérni, sem esztergapadjához, sem gyalupadjához, sem vésőjéhez, sem kalapácsához.

— Ne féljetelek, ti boldogtalanok — rebegte elfúló hangon, mialatt forró könnyei áztatták arcát — nem ti kerestek engem, én kereslek titeket, hogy sorsomat a tiétekkel összefonjam. S envedéste most már véget ér!

Azután erősen megrázkodott s letörölve férfias arcáról könnyeit, kalapját-botját véve elindult az ügyesség felé...

reségeit vérökkel fizetik a többi nyeresé-
kölesköntvények tulajdonosainak ezrel. Előre-
bocsátva, hogy ez a nyeresékölesön semmi
összefüggésben nincsen a részvényekkel és a
részvényesek semmi előnyben nem részesülnek,
mert ők is ugyanolyan árban, darabonként 142
K-ért kapják a nyeresékölesköntvényeket,
mint bárki más, fenti állításunk bizonyítá-
sára egynehány fontos körülményt kell fel-
sorolnunk.

A felhívás szerint „törlesztési huzások is
lesznek”; mily időközökben, mikor veszik kez-
detüket ezek stb., mindezekről bölcsen hallgat
a kibocsátó intézet. E törlesztési huzásokon va-
lamennyi nyereséköntvény 100 tól — 125 ko-
ronáig emelkedő értékben, 70 év alatt kisorsol-
tatik. Igaz, hogy a kihuzott nyereséköntvény
tovább játszik, de azért megeshetik, — és ez a
valószínűség túlnyomóan nagyobb része, hogy
30—50, de sőt 70 év múlva a kötvény tulajde-
nosa a ma befizetett 142 K-ért 100—125 K-t
kap, ez utóbbi összeget azonban csak az utolsó
évben, tehát 70 év múlva.

Ha valaki 4 százalékos kamatozás mel ett
helyezi el ma 142 koronát, annak 70 év múlva
tőkéje kamatos kamataival együtt 2211 koronára
emelkedik; igaz, hogy nem nyer százszázakat, de
bizton emelkedik tőkéje 2069 K.-val. Ezzel
szemben a nyereséköntvények tulajdonosainak
nagy része évek múlva, esetleg unokáik 70 év
múlva 2211 K. helyett 125 K-t, tehát annyit
sem kapnak, amennyit a kötvények kibocsátási
ára, de sőt vesznek az időközi kamatok és
kapnak 2211 K. helyett 125 K-t, vagyis tiszta
vesztésük 2086 K.

Ily rizikóvállalatokba az alapítványok pénz-
tét fektetni nem szabad anélkül, hogy könnyel-
mű pénzkezelés vádjának ki ne tegyék magunkat.
Megvagyunk győződve, hogy ellenkező javasla-
tunk esetére maga a tekintetes Tanács emelné
fel szavát az alapítványok pénzének ilyféle vál-
latatokba fektetése ellen és ez okból kérjük a
tekintetes Tanácsot, hogy az eddig érkezett és
a még ezután érkezendő hasonló felhívásokat
egyszerűen levéltárba helyezni sziveskedjék.

Háziorvosok fizetése.

(Az orvos-szövetség akciója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

A legutóbbi ujév nagyon sok orvosra meg-
lepetést hozott. Olyan helyről, ahol egész éven
át, mint háziorvosok működtek, öt-tíz forintot
kaptak ujévi honorárium fejében. Az egész éven
át teljesített — több-kevesebb — orvosi mű-
ködésnek ezen csekély ellenszolgáltatása ter-
mészetesen nem fér össze se az orvosi diploma
komolyságával, se az orvosi szolgálatok értéké-
vel. Jogosan és érthetően az orvosi ténykedés
10 koronára, 20 koronára rugó koldusbéra az
orvosok előtt úgy tűnik fel, mint spekuláció az
orvos bizalmával, aki szívesen vállalkozik a
háziorvos nehéz szerepére. Általános az orvos-
sok között az elégedetlenség és a méltatlanko-
dás, hogy a közönségnek még jobb módú ré-
sze is ily csekélyre értékeli az orvosi szolgál-
latokat.

Ez a panasz indította a nagyváradi orvos-
szövetséget arra, hogy legutóbbi ülésén, melyen
Konrád Márk dr. elnökölt, részletesen foglal-
kozzék a háziorvosok fizetésének kérdésével és
határozatot hozzon, amely az orvosoknak is,
a közönségnek is irányadóul szolgáljon.

A vitában nagyon sokan vettek részt; el-
mondták, hogy milyen nevetségesen csekély a
háziorvosok fizetése. A legtöbb helyen, ahol
sokat adnak a világ számára, az előkelőség hir-
névére, csak azért alkalmazznak háziorvost,

mert az előkelőség így kívánja. Ha szegények
is, az előkelőség szabályait szigorúan betartják.
Ezek természetesen 10—15 koronánál nem tud-
nak a háziorvosnak többet fizetni. Még több
helyen üzleti szempontból tekintik a háziorvos
ténykedését. Ha csak két-három betegségi eset
fordul elő a családban, úgy gondolkoznak, hogy
ezért 10 koronánál több fizetés nem jár. Mind-
ezeknél fogva a bajok megszüntetését a felszó-
lalók az orvosszövetség egyhangú határozatá-
tól várták, amely a közönségre és az orvosokra
is kötelező.

A díjtételre vonatkozó indítványt Schiff
Erdő dr. tette meg. Hosszu vita után az orvos-
szövetség kimondta, hogy mivel a háziorvosok fizet-
ésének méltányos minimumát a lapasztalás szerint
az orvosszövetség a közönségtől nem várhatja,
ennél fogva megállapítja 60 koronában, amely
összege csekélyebb díjat Nagyváradon orvos
el nem fogadhat. A határozat indokolása szerint
a nagyváradi orvosok humanizmusból a szegény
családok betegeit szívesen gyógyítják csekélyebb
díjazással is, de nem tartják összeférhetőnek az
orvosi hivatás komolyságával, hogy szegény
családok luxusból, vagy spekulációból háziorvost
tartssanak és 10—20 korona fizetést adjanak ne-
kik egész évi szolgálataikért.

Az új díjszabás 1906 január elsején lépett
életbe.

A csabai kórház-panama.

(Feledigondnok öngyilkossága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

A csabai nyilvános jelleggel felruházott kór-
háznál fölfedezett huszonegy éves lopás a körül-
mények szerencsétlen alakulásánál fogva ország-
os botrányná nőtte ki magát. A baj mindazon-
által sokkal kisebb és jelentéktlenebb, sem-
mint azt hiszik és állítják. Az országos hírhedt-
ségre vergődött ügyben igaz az, hogy számos
gonosz lelkiismeretű ápolónő az ellenőrzés kel-
lő hiánya miatt több mint félezer korona ere-
jéig megkárosította a kórházat.

A tolvajlások ügyében különben teljes szí-
gorral megindult a vizsgálat úgy Csaba községe,
mint a vármegye részéről és erről a vármegye
a következő hivatalos kommunikát adta ki:

„A békéscsabai nyilvános jelleggel felruhá-
zott kórháznál szabálytalanságok és hosszabb
időre visszamenő visszaélések derülvén ki, a
vármegye alispánja ugys mint kórházi, illetve
a község felett felügyeleti joggal bíró hatóság, a
vármegye közegészségügyi szakközegét, Zöldy
János dr. vármegyei tiszt főorvost azonnal ki-
küldte, hogy a járásfőszolgabíró és a kir. szám-
vevőség részéről kiküldött Horty Béla számvelő
és Tóth László csabai számvevő közbe-
jöttével haladéktalanul tartson ez ügyben beható
vizsgálatot s a visszaélésekről a felvett vizsgá-
lati jegyzőkönyv beterjesztése mellett tegyen
hozzá részletes jelentést.”

(Az öngyilkos gondnok.)

A község előjárósága ezt megelőzőleg ke-
beléből hattagu bizottságot küldött ki a vizsgá-
lat megejtésére. Az alispán részéről történt fel-
sőbb beavatkozás csak akkor állott elő, amikor
Feledí Géza, vasárnap reggel öngyilkosságot ki-
sértelt meg. Ez a mozzanat új irányba terelte az
egész szerencsétlen ügyet. Az emberek a kép-
telenebbnél képtelenebb híreket adták egymás
szájába.

Maga az eset így történt: Feledí Géza va-
sárnap reggel még minden feltűnés nélkül lé-
pett hivatalába. Napokkal ezelőtt azonban már
izgatott volt, mert rendkívül bántotta, hogy neki
is részt tulajdonítottak a tolvajlások ügyében.

Az elkeseredett emberben csak vasárnap
reggel fogamzott meg az öngyilkosság terve.
Félkilenc órakor magához vette kilenc millimé-
teres revolverét, visszavonult a kórház régi
épületében lévő lakására, megreggelizett, majd
kiküldte a szobából három éves kisleányát,
leült a dívánra és szájába illesztve a gyilkos
szerszámot, fejbeltette magát. A golyó összeron-
csolta a szájpadrását, az agyvelőt azonban nem
sértette meg, hanem a nyakszirtnben akadt
meg. Így a sérülése nem életveszélyes. Hét-
nyolc nap múlva annyira jobban lesz, hogy be-
szállíthatják Gyulára és ott operáció segítségével
eltávolíthatják nyakából a golyót. A szeren-
csétlen embert Wagner Dániel dr. kórházi mű-
tőorvos kezeli.

(Az elveszett levél.)

Feledí Géza tulajdonképpen csak hétfőn
haligatták ki. A jegyzőkönyvet a kiküldött bi-
zottság részéről Maros György jegyző vette föl.
A kihallgatás félnapnál tovább tartott, az ered-
ményről azonban a vizsgálat érdekében hall-
gatnak. Mindamelllett egyes részletek nyilván-
osságra kerültek Feledí vallomásából. Ezek
közül legérdekesebb az, amely egy leleplezése-
ket tartalmazó levél eltűnéséről beszél.

Feledí ugyanis tettének elkövetése előtt
állítólag levelet adott föl a postára, amelyben
Kele József csabai csendőrfővezetőnek minden-
nemű felvilágosításokat megadott a kórházi
botrány ügyében. Ez a levél, bár föladatott,
nem jutott el rendeltetési helyére, hanem ami a
legcsodálatosabb, nyomtalanul elveszett. Ez
irányban Kele József meg is indította a nyom-
zatot és illetőleg főjelentést tett levéltitok meg-
sértése címén az ismeretlen tettes ellen, akinek
érdekében állott a kérdéses levél eltűntetése.

Feledí a bizottságnak mindent elmondott a
levél tartalmáról is, többek között azt a kife-
jelentést tette, hogy a levél tartalmáról egyelőre
nem mondhat egyebet, minthogy abban leleple-
zéseket írt meg, s azt, hogy az ellenőrzést nem
gyakorolhatta kellőképpen, mert szinte három
ember munkáját kellett végeznie, mikor pedig
segítő erőt kért a községtől, kérelmével eluta-
sították.

(A vizsgálat.)

A sajnálatos botrány ügyében tehát egye-
lőre nincs világosság, sőt talán bonyolul-
tabb a helyzet, mint eddig volt. Egyesek pedig
éppen azt hiszik, hogy az izgalmaknak még
nincs vége és a teljes apparátussal megindított
vizsgálat még több kellemetlen meglepetést fog
szülni.

Kedden délelőtt a kiküldött hatósági köz-
gek minden előkészületet megtettek a leltáro-
zásra és a rovincsolásra, délután pedig már
megindult a munka, amely több napot fog
igénybe venni, mert a vizsgálatot két évről
kezdik, attól az időtől, amikor Feledí Géza át-
vette a gondnoki tisztet.

A községi előjáróság megbízásából Kerosy
László főjegyző személyesen megjelent az alis-
pánnál és úgy a botrányos közgyűlésről, mint
a kórházi panamáról részletes jelentést tett,
Fábry Sándor dr. alispán kijelentette, hogy
amennyiben föltétlenül szükségét látná, maga is
átrándul Csabára és személyesen fogja vezetni a
vizsgálatot, egyben közreműködik a törvényes
rend és a nyugalom helyreállítása érdekében.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Boros Béni kerületi kör február 4-én
délelőtt 10 órakor saját helyiségében (Boros Bé-
ni tér 4. sz.) közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Az
előnkesség jelentése az 1905. évről. 2. A szám-
vizsgáló bizottság jelentése a pénztár megvizs-
gálásáról és a zárszámadás jóváhagyása. 3. A
költtségvetés megállapítása. 4. Tisztikar megvá-

lasztása. 5. Számvizsgáló-bizottság választása. 6. A választmány ujjaalakítása. 7. Indítványok.

(*) A mezőkovácsházai társaskörökből. Mezőkovácsházáról jelenté tudósítónk hogy az ottani függetlenségi és 48-as kör e hó 22-én, hétfőn tartotta tisztújító közgyűlését. Elnök lett: Kádas Mihály, alelnök: Mikite József, pénztáros: Salka István, ellenőr: Sárközy István, titkár: Görög János. A választmányba tíz új tagot választottak.

Ugyancsak hétfőn ejtették meg a tisztújítást a mezőkovácsházai polgári olvasóköri is. Elnök lett: Papp Pál, alelnök: Rick Gyula, háznagy: Papp György, titkár: Dobisz Pál, pénztáros: Takács István, ellenőr: Papp Mihály. A tíz tagú választmányt is ujjaalakították.

A megcsalt menyasszony.

(Egy szegény leány története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 25.

Szenzációsnak mondható, érdekes bűnpert tárgyalta ma a nagyváradai esküdtbíróóság, amely egy szerencsétlen, elhagyott menyasszonynak: Braun Bertának bus tragédiájával foglalkozott.

A szerencsétlen leány már öt hónap óta ült nehéz vizsgálati fogságban és a mai naptól várta szabadulását. De hiába várta... Nem közönséges, szürke tárgyalás volt ez, nem közönséges bíról feladat volt a leány lelkének megvizsgálása, hogy amidőn gyilkos tettét elkövette: bosszuvágy vezérelte, vagy pedig áldozata lett egy férfi hűtlenségének? Braun Berta szomorú történetét így mondja el nagyváradai tudósítónk:

Hosszu évek óta szerették egymást Ermi-hályfalván Braun Berta és Dersi Gyula. Braun Berta egy szegény ermi-hályfalvi kofaasszony egyetlen leánya volt, családjának fehérmű varrással, ruhaszabással kereste meg a kenyeret, Dersi Gyula pedig a gazdasági iskolának tanítója. A társadalmi állás nagy akadályokat gördített köztük közé, de győzött a szerelem az akadályok felett. Ha a törvény, a pap nem is kötötte össze szíveiket, a szerelemnek mámoros érzete minden törvénynél, esküvésnél hatalmasabban ígérte meg a leánynak a sűrű tartó hűséget.

Körülbelül három évig tartott ez az idillikus állapot. A tanító folyton ígérte a leánynak, hogy feleségévé teszi. Azt mondta, hogy várja, míg a fizetését felemelik, mert gondtalanul, boldogan akarja a családi tűzhelyét berendezni. A leány pedig egyre várta gyermekével együtt a házasság napját. Egyszer csak fülébe jutott a hír, hogy a tanár vőlegény lett; a menyasszony egy szép és gazdag ermi-hályfalvi leány. Nem hitte a hírt; mende mondanak tartotta. De egyszer azután meghallotta, hogy az esküvő napja is ki van tűzve. Sőt végignézhetette, amint a fiatal pár fényes kísérettel vonul a templomba, az esküvőre.

Braun Berta — mint maga mondja — eleinte merényletre gondolt. A gyermekével együtt odaállott a templomajtóhoz közel, hogy a vőlegényre ráldöjje. De e tervről lemondott. A lakodalom meg is történt vig muzsikaszóval. Ezután nemsokára tartották meg az ermi-hályfalvi vásárt. A sátrak között járkált Dersi Gyula is, hogy fiatal feleségének egyet-mást vegyen és Braun Berta is a gyermekével együtt. Amint meglátta szerelmesét, hogy milyen büszkén halad el az ő gyermeke és gyermekének édes anyja mellett, észre se veszi, meg se szólítja őket — felbredszt lelkében a bosszu. Revolvert vásárolt és a tanító után sietett. Egy sátor mellett megtalálta. Rálőtt. A golyó hátba találta Dezsit, aki eszméletlenül bukott a porba.

Irtózatos kavarodás támadt a vásárbán; rárohantak a merénylő leányra, akinek kezébe a

kétségbeesés revolvert adott. A tömeg kezéből a csendőrség szabadította ki a leányt; letartóztatta és bekísérte a nagyváradai ügyészséghez. Ott ült már öt hónap óta.

Az a lövés azonban feldulta a tanító házi életét, családi boldogságát is: Dersi Gyula ellen fiatal felesége a merénylet után válópórt adatott be.

A mai tárgyalás tehát két emberélet felett ítélkezett. Braun Bertát felett, aki ártatlanságát hangoztatva, a szomorú rabságból szabadságra vágyott és Dersi Gyulát felett, aki a leány bűnösségének megállapításával fiatal feleségét, feldult otthonának békéjét, családi boldogságát kívánta vissza.

Braun Berta kihallgatása megható jelenetek között folyt le, de a sértett Dersi Kálmán nagy részletességgel igyekezett beigazolni, hogy a leányt tisztán bosszuvágy vezette.

Az ügyész szándékos emberölés kísérletével vádolta a leányt, viszont a védő felmentést kért és beszédében enyhítő körülménynek kérte beszámítani azt az ideális szerelmet, melylyel a leány a férfi iránt viseltetett.

A tárgyalás — mint nagyváradai tudósítónk sürgönyzi — rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le. Kilenc óra előtt már zsufolásig megtelt a tárgyalási terem. Csulyok Béla törvényszéki bíró elnökölt, szavazóbírák Korn Lajos és Vámosy Mihály voltak. A vádhatóságot Virág Béla kir. ügyész képviselte, Braun Bertát Madvigy Gábor dr. védte.

Az esküdtek az enyhébb kérdésben állapítottak meg bűnösséget s e verdikt alapján a bíróság súlyos testi sértés büntetéseért 9 hónapi börtönrre ítélte Braun Bertát. A büntetésbe beszámították az öt hónapi vizsgálati fogságot.

Reformok az Ipar- és Népbanknál.

(Az igazgatósági-tagok szaporítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 25.

Érdekes ülése volt ma délelőtt az Aradi Ipar- és Népbank igazgató-választmányának. Az ülésen az intézet felügyelő-bizottságának javaslatát tárgyalták, amely az alapszabályok módosítására s az igazgatóság tagjai számának szaporítására vonatkozik.

Az ülést Szalay Károly igazgatósági elnök nyitotta meg s ő ismertette a felügyelő-bizottság javaslatát. A felügyelő-bizottság, arra való tekintettel, hogy az intézet tőkéje a mostani új részvénykibocsátás által jelentékenyen fölemeltetik, ami az intézet vezetésében fokozottabb tevékenységet kíván: az alapszabályok azon pontjának megváltoztatását kívánta, amely az igazgatósági tagok számára vonatkozik. E pont szerint az igazgatóság, a vezérigazgatón kívül, öt tagból áll. A felügyelő-bizottság — melynek Páris Lajos dr. az elnöke — az igazgatósági tagok számának legalább egygyel való szaporítását javasolta és e módosítás mellett a vezérigazgatói állás betöltését is kívánatosnak jelezte s azt szintén javasolta.

Az előterjesztett javaslatához elsőnek Vajda István dr. intézeti jogtanácsos, majd Avarfy Ferenc és Köpf János dr. választmányi tagok szólottak hozzá, s végül az alapszabályok oly értelmű módosítását fogadták el, hogy az igazgatóság 5—8 tagból fog állani, de öten túl a helyeket a szükséghez képest, később fogják betölteni.

A vezérigazgatói állás betöltésére nézve a főlspánok hangoztatták, hogy az

intézet a mai vezetés mellett teljesen helyes irányban fejlődik s a kívánalmaknak mindenben megfelel, úgy, hogy a vezérigazgatói állás betöltése csak az intézet háztartásának költségeit szaporítaná.

Az alapszabályok fent említett módosítása az Ipar- és Népbank február 4-én tartandó rendes évi közgyűlése elé kerül, amelynek sorrendjére már ki is van tűzve.

Mint ismeretes, az Ipar- és Népbank jelenlegi öt igazgatója: Institóris Kálmán, Kristyó János, Reicher Ferenc, Szalay Károly és Walder Gyula, akik mellé — az alapszabályok módosítása folytán — alkalomadtán fognak egy vagy több új igazgatót választani. A vezérigazgatói teendőket pedig Hehs Béla vezértitkár látja el s a választmány határozata e jelenlegi állapot fentartása mellett szól.

A barsi installáció.

(Egy új főispán programja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 25.

Barsvármegye székhelyén Aranyosmaróton ma volt a főispáni installáció. Miután sem bizottsági tag, sem megyei tisztviselő a beiktatáson nem jelent meg, Sényi Kálmán főispán a magával hozott miniszteri titkárt főjegyzőnek, titkárát pedig aljegyzőnek nevezte ki és előttük letette az esküt. Jövő programjából csak annyit árult el, hogy a tisztviselőket sorra felfüggeszti. Az installációról az alábbi tudósítást közöljük:

Aranyosmarót-ról táviratozzák: Ma volt Sényi Kálmán barsmegyei főispánnak installációja. A városban már korán reggel élénk volt az élet. A katonai kirendeltség fölvonulása már korábban izgatottá tette a hangulatot. Az útleleteket egyáltalán nem nyitották ki. A kereskedések ajtajra fekete-sárga cédulákat ragasztottak ilyen fölírással:

— Nemzeti gyász miatt zárva.

A házakon mindenütt fekete zászlók lengtek. Az utvonat már reggel hét órakor nagy néptömeg szállta meg, amely háborogva várta a főispánt. A katonaság a vasuti állomástól a megyeházálg vezető uton erős kordont vont. A Zsitva hídján, mely az utvonatba esik, a nép egy akasztófát emelt, amelyen egy akasztott ember lógott.

Pontban 9 órakor érkezett a főispánt hozó vonat Érsekújvárról. Miután a főispán számára egész Aranyosmaróton nem akartak kocsi adni, Érsekújvárról hoztak egy fiakkert, melyen a főispán bevonult a városba. A kocsi, melyet egy század huszár vett körül, örült vágatásba hajtatott a megyeházára. Dacára az óriási karhatalomnak, a bevonulás rendkívül zajos volt. A tömeg zugása és kiabálása egészen megtöltötte a levegőt. Mindentelől ilyen kiáltások hangzottak:

— Hazaáruló! Bitang! Gazember! Kristóffy kiküldött ágense! Le az árulókkal!

A főispán az installációra magával hozta Steinkogel miniszteri titkárát és Frits Kálmán dr. főispáni titkárát. Megérkezés után azonnal bevonult a főispáni termekbe, díszmagyart öltött és tíz órakor a két titkár kíséretében bevonult a közgyűlési terembe.

A közgyűlést, melyen egyetlen bizottsági tag sem jelent meg, a főispán a következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt Közgyűlés! Barsvármegye közgyűlését ezennel megnyitom és tudatom, hogy ő csász. és ap. kir. felsége engem Barsmegye főispánjává legkegyelmesebben kine-

vezni méltóztatott. A törvény engem eskütételre kötelez és ha a vármegye közönsége nem is kívánja tölem az eskü letételét, én azt rögtön leteszem, mert joghatóságomat a király adja meg. Az eskü csak garancia a közjogi törvényhatóságnak a törvények megtartására. *Habár nem jelent meg egyetlen bizottsági tag sem, az esküt mégis leteszem!*

A főispán ezután letette az esküt, majd így folytatta beszédét:

Miután a jegyzői kar törvényben előírt köteleességét megszegte és megjelenését törvényellenesen megtagadta, *Steinkogel* urat Bars megye főjegyzőjévé, *Frits* urat pedig aljegyzővé kinevezem és fölhívom az urakat, hogy az esküt tegyék le. Kijelentem, hogy a jegyzőkönyvet magam fogom hitelesíteni.

A kinevezettek eskütétele után a főispán a közgyűlést bezárta és gyorsan visszavonult.

A vármegye tisztikara és a bizottsági tagok a közgyűlés ideje alatt összegyűltek a folyosón és a Himnusz és a Kossuth-nótát énekelték. Sényi főispán föl akarta keresni az alispánt, de a folyosón eltévedt és a kérdezősködésére senki sem akarta megmondani, hol van az alispáni hivatal.

A jövőben követendő magatartásáról a főispán a következőket mondta:

— Kérni akartam az alispánt, hogy a tisztviselőket mentse föl a rezisztencia alól. Ezért kerestem a hivatalában. Februárban kivételes hatalommal térek vissza és *főlfüggeszttem az összes tisztviselőket*. Az új tisztviselők pedig kvalitásban jóval alul maradnak a régieknek. Bars vármegye nagyon meg fogja ezt súlyosítani közigazgatásában.

Sényi délután különvonaton Érsekújvárra és innen Budapestre utazott. Amikor kocsija erős katonai fedezet mellett az állomásra ment, a délelőtti tüntetések megismétlődtek.

Az alispán ma a főispán ellen erőszakos behatolás miatt *bűnvádi följelentést tett*. A környék rendkívül elkeseredett. A hatóságok hetek óta nyugalomra intik a népet és *Hiser* községben a *tótók mégis kiélezett kaszákkal járnak*. *Budnyánszky* dr. főszolgabíró csak alig tud rendet tartani az izgatott lakosság között.

Eötvös Balint bűnpöre.

(Tárgyalás a Kuria.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 26.

A legfelsőbb bíróság, a kir. Kuria, ma délelőtt tárgyalta *Eötvös* Balint dr. fővárosi ügyvéd és volt országgyűlési képviselő bűnpörét. A bűnpör anyaga az előző tárgyalásokból jórészt ismeretes.

A panaszt *Kacziány* Károlyné nagykereskedő felesége tette ellene. *Kacziány* né válni akart az urától és ezért szükségesnek találta, hogy már eleve biztonságba helyezze a privát vagyonát. Tanácsért közeli rokonához, *Eötvös* Balinthez fordult s neki hamarosan át is adott hamarosan 84 000 koronát. A pénz átadása úgy történt, hogy az asszony és *Eötvös* egy életjáradéki szerződést kötöttek s ebben az utóbbi arra kötelezte magát, hogy *Kacziány* nének élete fogytáig évi 5000 koronát fizet. A míg *Eötvös* fizetett, minden rendben volt, de mihelyest elmaradtak a negyedévenként esedékes részletek s ezenfelül az asszony ki is békült az urával, följelentette *Eötvöst*. Vádját arra alapította, hogy a létrejött életjáradéki szerződés csak színleges volt és annak megkötésére dr. *Eötvös* Balint beszélt rá, hogy így a vagyonát elkaparíthassa.

A két alsó fórum más és más bűncselekményt látott, de elfogadva *Kacziány* nének azt az állítását, hogy ő *Eötvöshöz* nem mint rokonához, hanem mint ügyvédhez fordult, mégis megállapították a bűnösséget. Csakhogy míg a törvényszék csalásnak minősítette az esetet és három évi fegyházat mért ki, addig a tábla sikasztást látva fenforogni, *Eötvöst* három évi börtönnel sújtotta.

Eötvös Balint elejétől kezdve az ártatlanságát hangoztatva és azt állítva, hogy az életjáradéki szerződés komoly ügylet volt, semmiségi panasszal élt az alsóbírói ítélet ellen. Ezt a semmiségi panaszt tárgyalta ma a Kuria III. büntető tanácsa *Bömböcs* Gyula tanácselnök elnöklése és *Dogárius* Tamás bíró előadása mellett. A közvédat *Tassy* Pál dr. koronaügyész helyettes képviselte, a vádlott védelmét *Edvitz* Károly dr. ügyvéd látta el. Maguk a pörös felek nem jelentek meg, mivel a legfőbb bíróság csak formai okokból vizsgálja felül a törvényszék, valamint a tábla ítéletét. Az előadó délelőtt 10 órakor fogott a pör anyagának ismertetésébe, serra bemutatván a tárgyalások bizonyító adatait, az ítéleteket s az ellenük benyújtott felebbezéseket s végül az elítélt semmiségi okait is a tanács elbírálása alá bocsátotta.

A Kuria ma még nem hozott határozatot, de tekintettel az eljárás két bíróság teljesen elentétes minősítésére, az ítéleteket minden valószínűség szerint megsemmisíti és új tárgyalást rendel el.

Odescalchi hercegnő válópöre.

(Tárgyalás a gyulai törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Ime, az élet legújabb regénye, egy szépséges hercegnőről, milliókról és válópörig jutott boldogtalan házasságról szól. A nóta hát régi, az akkordjai sablonosan csendülnek, csak a szereplő személyek újak. A regény érdekes hőse a szépséges *Odescalchi* hercegnő, a békésmegyei csabacsüdi kastély egykor ünnepelt urnője, a dúsgazdag dzsentrinek: *Kövé* Gusztáv szolnok- és békésmegyei nagybirtokosnak irigyletű felesége. A finaléhoz közeledő regény másik hőse pedig maga a férj, a haladó magyar dzsentrivilág közismert milliomos *Duci* ja.

(A boldogtalan házasság.)

Kövé Gusztáv tulajdonképpen szolnokmegyei martfői nagybirtokos, ahol mintegy 25 ezer holdas birtokon gazdálkodik. Békésmegyében *Csabacsüden* is van azonban kastélya és vagy 2500 hold földje. Itt lakott szépséges feleségével, *Odescalchi* hercegnővel, akivel mintegy öt éve lépett házasságra. A frigyükön azonban nem volt istenáldás. A férj feltékonny volt a szép asszonyra, akit az ünneplők egész udvara rajongott körül. A féltékenységi rövid idő múlva annyira elhidegítette a hercegnőt, hogy szót sem váltott férjével, aki a hercegnő állítása szerint még fukarul is bánt nejével. Viszont a férj a hercegnőt vádolja olyan dolgokkal, amiket hitvesnek nem volna szabad tennie.

A dolog vége az, hogy *Odescalchi* hercegnő egy szép napon búcsút mondott a csabacsüdi kastélynak és azóta másfél éves gyermekével együtt Budapesten élt. Egyben pedig a válópörök leghíresebb fiskálisa, *Sztehló* Kornél budapesti ügyvéd által a gyulai kir. törvényszéknél válókeresetet adott be férje ellen.

A törvényszék ezügyben az első békéltető tárgyalást ezelőtt hat hónappal tartotta meg, amikor a felek meghallgatása után a hercegnőt és férjét hat hónapra elválasztotta ágytól és asztaltól.

(A válópör.)

A nagy feltűnést keltett válópör második felvonása tegnapelőtt játszódott le a gyulai törvényszék előtt. Ekkor tartották meg ugyanis a törvény értelmében a második békéltető tárgyalást, amelyen mindkét fél személyesen megjelent. A hercegnő Budapestről jogi képviselőjének helyettese, *Batta* Béla dr. ügyvéd kíséretében, *Kövé* Gusztáv pedig *Keller* István dr. budapesti ügyvéddel jelent meg a tárgyaláson, amely alig néhány percig tartott. A hercegnő feltűnő egyszerűen, de mégis arisztokratikus eleganciával volt öltözve. Karcsu természetű tegethoiszerű szövetruha simult, finom prémes, díszítés nélküli fekete kabát, galambzöld kalap. Kissé izgatott volt s a tárgyaláson kívül mindvégig ügyvédjével társalgott, még a váróteremben is férjének íránta tanúsított bánásmódját és szenvedéseit beszélve el.

A békéltető tárgyalást *Váradi Szakmáry* Arisztid táblabíró, h. törvényszéki elnök vezette. Előadó volt *Jankovich* Tihamér bíró s a tanácsban szerepelt még *Hubay* Lajos bíró.

Az elnök fölített kérdésére *Odescalchi* hercegnő kijelentette, hogy *válni akar* férjétől a leghatározottabban, míg *Kövé* Gusztáv *ellenerte* a válás kimondását. — A felek kijelentésének jegyzőkönyvbe vételével a tárgyalás véget is ért. Az ügy *Jankovich* Tihamérhoz került, aki körülbelül két hét múlva előterjeszti előadását, amelynek alapján a törvényszék meghozza ítéletét, amit nem nyilvános ülésen hirdetnek ki, hanem végzésileg közölnek az érdekelt felekkel és azok jogi képviselőjével.

Az ítéletben egy eléggé tekintélyes pénzösszeget is szó lesz. Férj és feleség között ugyanis a házasságkötés alkalmával olyan szerződés jött létre, amely szerint *Kövé* Gusztáv 300 000 korona végkielégítést tartozik fizetni a hercegnőnek, ha az férje magaviselete miatt kénytelen lenne elválni. Ez *Odescalchi* hercegnő jogot formál erre az összegre, amit a törvényszék a válás kimondása esetén, lehet, hogy meg is fog ítélni.

(A regénye vége.)

A regény igen érdekes befejezésül ígérkezik még az a fejezet, amely arról regél, hogy a férjétől váló *Odescalchi* hercegnő a válás kimondása esetén egy Budapesten állomásozó *magasrangú katonatisztnek* fogja nyújtani a kezét.

A szép hercegnő egyik legrégibb főúri nemzetség tagja. Osel szerémi hercegek voltak és olasz származásúak. A család legnevezetesebb tagja *XI. Ince* pápa volt, aki kiváló érdemeket szerzett Magyarországnak a török járom alól felszabadítása körül. A pápa unokaöccse, *Odescalchi* Líviusz ezért 1689-ben római birodalmi hercegi rangra emeltetett és 1698-ban a Szerémséget kapta hercegi címmel, mely 1714-ben a családnak *Erba* ágára is kiterjesztették. Magyar indignatust az ifjabb *Odescalchi* Líviusz herceg nyert az 1751. XI. törvénycikkben. A családnak jelenleg élő köztéren szereplő tagjai *Artur* és *Géza* hercegek, akik mind a ketten tagjai a főrendiháznak. Az előbbinek neje *Andrássy* Etelka grófnő, az utóbbinak pedig első neje *Soprestó* Eugénia bárónő, második neje *Erdődy* Valéria grófnő, harmadik neje *Zichy* Julia grófnő volt.

Zsúr-témák.

A kapitányné.

Szép asszony volt a kapitányné,
Katoná asszony, helyre, fess,
Ketten csapták a szelet néki,
A kadét és az ezredes.

A kis kadét tizenhét éves,
Bajusztalan csinos gyerek,
A szeme kék volt, kék, beszédes
S az arca, mint a hold — kerek.

Az ezredes harcedzett férfi,
Ki már az ötvenen túl állt,
De akinek hajdan sok váres
S még több asszony kapitulált.

Zavarban volt a kapitányné,
Ha kérdezgette a szívet,
Ki kedvesebb? — az ezredes vagy
A bajusztalan kis kadét.

Az ezredes ur módszere
Kipróbált jó volt, mondhatom,
Köhöcselt egyet kettőt, s így szólt:
— Krm! — szeretem önt, asszonyom!

A kis kadét fordítva tette,
Ő nem valott, ő kérdezett,
Felenken, gyáván azt hebegte:
— Nagyságos asszonyom, — szeret!

A kapitányné szíve dobbant,
S valami kibúvót keres,
Amint állt némán választ várva
A rendületlen ezredes.

— Ezredes ur! — így szólt a válasz —
Boldog vagyok, hogy ön szeret,
De én, — s őh, ezért megbocsásson,
Én szeretem — az ezredet.

Ont ezredes, a őrnagyokkal,
S a tizenhárom századost,
A tsz ikart, a zenekart,
A kisdobost s a nagydobost...

Bokáját összecsapja erre,
S míg gyors kijáratot keres,
Meghátrál némán szalutálva
Az ezredes, az ezredes.

Am a kadét, várt válaszára,
Egy nagy sötét függöny megett,
S elbujva, megint kérdezte:
— Nagyságos asszonyom — szeret?

Zavarba jött a kapitányné,
Mint egy kurtaszoknyás leány,
S a kis kadét fülébe sugta:
— „De mit szól majd — a kapitány!”

Dvbre.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Péntek: A titok, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Bohém szerelem, operett. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

* Kury Klára Bécsben. Bécsből jelentik, hogy Kury Klára Reinhard Henriknek *Krieg im Frieden* című operettjében, amelynek szövegét Wilhelm Gyula Irta Moser és Schönthan hasonló című ismert vígjátéka után, nagy sikert aratott. A paprikadalt meg kellett ismételnie, szintugy *Zwerenz* kisasszonynyal (Reiflinger porosz hadnagy) való táncduettjét. A második felvonás végén számos virágajándékkal halmozták el a magyar művésznőt, akinek

élénk temperamentuma nem tévesztette el hatását a bécsi közönségre sem. Egy bécsi lap ezt írja róla: „Kury Klára Ilka szerepében csupa temperamentummal és bájos elevenség-gel játszott: a tokaji bor tüze és a pezsgő bódító ereje nyilatkozott meg játékában.” Más lapok szerint leginkább Halton Maryre emlékeztet Kury Klára.

* A Titok. Pierre Veber három felvonásos vígjátéka: A Titok kerül holnap színpadra elsőrangú szereposztásban: Jovenel — Varnay, Jouvelné — Veszpréminé, Henry — D-III, Trevoux — Szendrey, Marle — Biró Irén, Róbert — Bankó Gizi, Langlacué — Benkőné. A titok holnapi előadására, amely páratlan bérletre esik, a jegyek nagy része elővételeiben kelt el.

* Bohém szerelem. A szombati operett premijére elé rendkívüli érdeklődéssel tekint a színházi publikum. A nagy, óriási sikerű operett, mely ugyyszólván Európa összes színpadait bejárta már, nálunk méltó fényes előadásban és kiállításban fog színpadra kerülni. Főszerepeket Sz. Rontay Boriska, Kaposy Józsa, Zilay Margit, Zsigmondy Anna, Benkőné, Hunyady, Faludy, S. athmáry, Nyárai, Ladiszlai, Dellé, Beregi és Kulcsár játsszák. Az operett legszebb zene-számai: Szeretni oh mi édes, éneklik Rontay és Hunyady. Vissza térsz e majd? éneklik Kaposy és Faludy. Bohém-operett, éneklik a bohémek. Mi szeretnék lenni? énekli Rontay. Dal Marcelról, énekli Kaposy. Sertett, éneklik a bohémek, és a harmadik felvonás záró duettje, melyet Faludy és Kaposy adnak elő. Nagy hatású különösen a második felvonás fináléja s rendkívül érdekes az első felvonás befejezése is.

Szerbia bojkottál. Pénzzavar és vámháboru

(Szófiában ígatnak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 25

Ausztria-Magyarországnak Szerbiával való gazdasági konfliktusa sokkal komolyabb természetű, amint váratlan kitörésekor látszott. Míg tegnap a szerb közvélemény még békehurokat pengetett és kormányára is ilyen irányban igyekezett nyomást gyakorolni, addig ma Szerbiából is, Bulgáriából is rendkívül nárcias hangú hírek érkeznek. Ezek arról tanuskodnak, hogy a Balkán-államok nem engednek, hanem folytatják a monarchiánkra sérelmes, rájuk azonban könnyen végzetessé válható gazdasági politikájukat.

Maitávirataink a következőket jelentik:

A főváros és a határzárlat.

Budapest székesfőváros tanácsa a mai ülésében tudomásul vette a szerbiai határzárlat következtében a földművelésügyi miniszterhez intézett fölterjesztést és javasolja a közgyűlésnek, hogy a fővárosnak hussal való ellátása érdekében engedtesse meg a hatósági közvetítőknek, hogy félévi időre húst, vadat, tojást, vaját és baromfit a saját számlájukra is vásárolhassanak és árusíthassanak.

Ezzel kapcsolatban említjük föl, hogy a Budapestre felhajtott állatok 50—60 százaléka szerbiai származású s Budapest fogyasztásának körülbelül egyharmada szerb állat. A budapesti felhajtásnak 35—40 százalékat itt a fővárosban fogyasztják el. A sertéshús ára máris négy fillérrel emelkedett a zárlat következtében. A marhavásárról még nem érkezett a közlelmezési ügyosztályhoz jelentés; de itt is bizonyos, hogy nagyobb áremelkedés történik.

Bojkott.

Szófiából táviratozzák, hogy a bolgár újságok nagyon élesen írnak Ausztria-Magyarországgal szemben és fölshóltják a kormányt,

hogy Szerbiával szövetkezve, folytassa a gazdasági harcot a monarchia ellen.

Belgrádból táviratozzák: A határ-zár következtében a szerb kormány és a szerb kereskedők bojkottálják a magyar és osztrák gyárakat. A szerb vasutigazgatóság ma táviratban visszavonta összes megrendeléseit Magyarországra és Ausztria gyáraiban. A szerb kereskedők is folytatják megrendeléseik visszavonását az osztrák és magyar gyárakból.

Az ellenzéki lapok heves agitációt fejtenek ki Ausztria-Magyarország ellen, így fölshóltják a kormányt, hogy utasítsa ki a Szerbiában élő huszezer magyar és osztrák állampolgárt és a társadalom bojkottálja a monarchia alattvalóit.

A szerb kereskedők.

Belgrádból sürgönyzik: A szerb kormány az összes vidéki kereskedőknek vasúti szabadjegyet utalványozott a kereskedőknek vasárnap tartandó nagy értekezletére, melyet azért hívtak egybe, hogy állást foglaljon a határzár ellen. A kereskedők nagy része úgy vélekedik, hogy sikerülni fog rövid idő alatt a konfliktusnak véget vetni. Ezért rövid időre szóló nagyobb rendelkezéseket tettek magyar- és osztrák gyáraknál.

Ma nagy csatlódás érte a szerb kormányt. A Magyarországból visszaérkezett sertéseket levágatta abban a reményben, hogy a húst majd sikerül exportálnia. Ezt azonban nem tudta keresztülvinni, mert a magyar határon a friss sertéshúst is visszautasították. Ezért nagy a levertség Belgrádban és a higgadt körök álláspontja a kormány ellen dolgoznak.

Szerbia pénzzavarban.

Belgrádi távirat jelenti: A szerb kormány különben az összes pénzügyi intézetekhez körlevelet intézett, melyben fölshóltja azokat, hogy tekintettel az osztrák-magyar vámháborúra és ezzel kapcsolatban arra, hogy a szerb kormánynak nagyobb kölcsönökre lesz szüksége, magánosoknak csak a legkritikább esetekben nyújtson hitelt, mivel az államnak legközelebb nagy hitelre lesz szüksége. A pénzügyi intézeteknél ez a levél nagy konsternációt és elégedetlenséget keltett.

Hivatalos uton a szerb kormány ma arról értesítette az állami tisztviselőket és katonatiszteket, hogy tekintettel a szerb állam pénzügyi helyzetére, az idén semmiféle előléptetések nem fognak történni.

Leszúrta a sógorát.

(Gyilkosság Glogovácban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

A legutóbbi időkben már már úgy tetszett, mintha a katonasággal megerősített csendőrsők intézménye egész jól beválnék: hosszú ideig alig fordult elő Aradmegyében valami számottevő bűneset. Ezt a hiedelmet azonban megcáfolta a legutolsó pár nap, amelynek krónikájában ismét sűrűn ütik fel fejüket a gyilkosságok, rablások és más bűnesetek. A legtöbb Aradmegyében marad minden a régi-ben. Amikor a megye székhelyén rendőroket támadnak meg és szurnak le olyan időben, mikor még népes az utca, akkor nincs semmi csudálni való, ha a periferiákon, a világtól elmaradt községekben napirenden vannak az emberi élet és vagyon ellen elkövetett bűntettek.

Glogováci tudósítónk jelenti:

Tegnap este az itteni cigánytelepen valami apróságokból kifolyólag Farkas János 29 esztendősen napszámos összeveszett a sógorával, Kovács Mitru Timkával. A sógorok, akik egy házban laktak, igen gyakran szoktak veszekedni s így senki rájuk sem hederített, mivel az eddigi veszekedéseknek rendszeresen néhány ütleget volt a vége. A szóvita hevében azonban Kovács anynyira felhevült, hogy felragadta az asztalon heverő konyhakést és azt markolatig beledöfte a Farkas hasába. Farkas ebben a pillanatban összeesett s néhány pillanat alatt kilehelte lelkét.

A gyilkos, mikor látta, hogy sógora összeesik, megrémülve elszaladt és az éjszaka sötétjében egy a falhoz közelfekvő elhagyott pajtába rejtőzött. A hidegség azonban visszakényszerítette a faluba, ahol a nyomozására kiküldött csendőrjárat ma reggel el is fogta. Kovácsot beszállították az aradi királyi törvényszék fogházába.

A meggyilkolt Farkas nős ember és három gyermek apja. Családja kenyérkereső nélkül a legnagyobb nyomorban maradt. Az aradi királyi ügyészség rendelkezése folytán Auszterweil László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosok Domokos László vizsgálóbíró kíséretében kiutaztak Glogovácra a boncolás megajtása céljából.

Letartóztatott nagykereskedők.

(A Strauss-cég titkárától.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 25.

A főváros üzleti köreiben nagy szenzációt keltett a Strauss-cég botrányos bűnügye, melyről már tegnap részletesen megemlékeztünk.

Csalárd bukás, sikkasztás, okirathamisítás és betöréses lopás miatt hosszú idő óta folyt a vizsgálat a Strauss Salamon és fiaí bórkereskedő cég beltagjai: Strauss Sándor, Mihály és Mór Marcell, valamint a cég főkönyvelője: Porgesz Alajos ellen, akik bűnös manipulációkkal negyven esztendő óta fennállott, virágzó üzletet tettek tönkre s sok száz embert juttattak koldusbotra. A vizsgálat folyamán Strauss Sándor, akit ebben a hónapban a kuria okirathamisításért három hónapi fogházra ítelt, a följelentés előtt néhány nappal megszökött Budapestről, Strauss Mihályt, Mór Marcellt és Porgesz Alajost azonban Bérczi Béla rendőrtanácsos, két napi kihallgatás után, ma délelőtt letartóztatta.

A cégtagok és sáfárjuk ellen Bergmann Ottó és társai képviseletében a bécsi Creditoren Verein tette meg Gyarmaty Viktor dr. és Balogh Arnold dr. ügyvédek útján a följelentést. Straussokat akkor rendőri felügyelet alá helyezték s órási apparátussal megindították ellenük a vizsgálatot.

Ennek során kiderült, hogy a cég csak 1904. óta csinált mérleget, hiányosan vezette a könyveket, sem a leszámított áruváltókat sem az értékpapírvásárlásokat nem könyvelte el. 1260.6000 korona tartozás helyett csak 980.000 koronát, 1.328.800 korona követelés helyett pedig 1.600.000 koronát mutatott ki, úgy hogy a már kifizetett követeléseket ténylegeseknek tüntette fel.

Emellett a cégtagok nem riadtak vissza a váltóhamisítástól sem, sőt Strauss Sándor éjjel a nála hagyott kulccsal fölnyitotta a cég Károly-körút 5. szám alatt lévő s a hitelezők által lezárt üzletet s a Wertheim szekrényből ki-

lopott 30.000 koronát, amelyet a csődtömeg gondnok a csődeljárás alatt beszédett.

Kiderül továbbá, hogy Strauszék körülbelül 217.000 korona értékű árut, pénzt és értékpapírt elrejtettek és csalárd módon átengedményeztek s beigazolást nyert az is, hogy Strausz Mór Marcell fizetéseképtelenségük óta körülbelül 100.000 korona értékű váltót, jobbra szíveségi váltót számítottatott le.

Bérczi rendőrtanácsos, aki ebben a bonyolult bűnügyben a vizsgálatot vezette, tegnapra megidézte a cégtagokat és Porgesz Alajos könyvelőt, aki illő honorárium mellett hosszú ideig takargatta főnökkel bűnét és kétnapi, ugyszólván folytonos vallatás után, ma délelőtt tízenegy órakor előzetes letartóztatásba helyezte őket.

Délben két-két detektív kíséretében három bérkocsin átszállították a szegény emberek megrontott az ügyészség fogházába.

Strausz Sándor ellen, akiről a rendőrség azt hiszi, hogy az országban bújál, elfogató parancsot adtak ki. A parancshoz személyleírást is mellékeltek, mely szerint ez 36 éves, középtermű, szélesvállu ember, arca kerek, barna, haja fekete, bajusza ugyanilyen színű és rövidre nyírott.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 27. Katonatiszti estély (Iparosház.) — A pankotai iparosok táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A gyoroki kaszinó hangversenyyel egybekötött táncmulatsága. — A kurticsi ifjúság álarcos bálja (Nagyvendéglő.) — Az aradi szerb polgárok estélye (Vass-szálló.)

Január 28. A galsai ifjúság táncvigalma (Wolf-vendéglő.)

Február 1. Tanító-bál (Iparosház.) — A borossebesi kereskedelmi alkalmazottak táncvigalma (Kaszinó.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A világosi önkéntes tüzoltó-egyesület táncvigalma (Magyar király.) — Menyecs-kék bálja (Tóth-vendéglő.) — Az egyesült ujarad-zeigmond-házi önkéntes tüzoltó-egylet álarcos bálja (Martini-sör-csarnok.) — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének táncvigalma (Iparosház.)

Február 4. Az aradi magyar államvasuti altsztrikör táncvigalma (Iparosház.) — A paulisi polgári olvasókör táncvigalma.

Február 10. Monstre hangverseny és táncestély (Fehér Kereszt.)

Február 24. Katonatiszti estély (Iparosház.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők nyugdíjegyletének táncvigalma.

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjúság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) Felsőbb leányok táncvizsgálója. A következő meghívót vettük: Az aradvárosa által segélyezett dr. Somogyi-féle magán felsőbb leányiskola igazgatósága tisztelettel meghívja a vezetése alatt álló intézet növendékeinek az ipartestület dísztermében január hó 28 án tartandó táncvizsgálatára.

I. Csoport: Kezdet 3 órakor. 1. Polonaise. 2. Csárdás. La troika. 4. Pas de quatre. 5. Francia négyes. 6. Típegő. 7. Keringő. 8. Kreuzpolka. 9. Mazurka. 10. Gyorspolka. 11. Csárdás. 12. Virágok tánc. (Bemutatja 16 növendék) II. Csoport: Kezdet 6 órakor. 1. Polonaise és csárdás. 2. Les Lanciers. (Bemutatja 16 növendék.) 3. Palotás. (Bemutatja 12 növ.) 4. Körmagyar. 5. Blümchen. 6. Francia négyes. 7. Mazur Noblesse. 8. La troika. Szünnet után: 1. Csárdás. 2. Boston. 3. Pas de quatre. 4. Francia négyes. 5. Kreuzpolka. 6. Mazurka. 7. Csárdás. Vége éjfélnél.

A meghívó csak névre szól és a belépésnél előmutatandó. Belépő díj: személyenként 1 kor. Karzat jegy 50 fillér (váltható a pénztárnál).

(=) A tanító-bál. A tanítók segélyalapjának kezelő bizottsága meleg hangú levélben hívta meg Arad ifjúságát és a tanítók jóakaróit a tanító-bálra. Egyben megkérte a fiatal urakat, hogy a táncrendezői tisztséget szíveskedjenek elfogadni. Ezen urak ma este 6 órakor, a polgári fiúiskola dísztermében tanácskozássra gyűlnek össze. A fentemlített bizottság ezután is kéri a meghívott urakat, hogy a mai értekezleten résztvenni szíveskedjenek.

Mínt hogy a tanító-bál az idén az Iparosház nagytermében van, tisztelettel értesítjük a közönséget, hogy az ideál bála karzatjegyeket is

kiadtunk. A karzatjegyek ára: első sorban 8 korona, a második sorban 2 korona. A számított ülőhelyek (darabja 4 korona) valamint a többi ülő belépő és karzatjegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

(=) Turistapiknik. Az aradi Turista-egyesület vigalmi bizottsága pénteken este 6 órakor az egyesület helyiségében a márciusi „Turista piknik” ügyében értekezletet tart, melyre a bizottság tagjait és az érdeklődőket meghívja és teljes számban való megjelenésre kéri: ifj. Nachtnébel Odón, vig. biz. elnök, Schmidt János dr. egyesületi igazgató.

(=) A paulisi polgári olvasókör február hó 4-ikén saját helyiségeiben, pénztáralapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona.

Andrássy a királynál.

Koronatanács Bécsben.

(A döntés küszöbén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 25.

A válság elintézésére hivatott tényezőknél: a koronának és a parlamenti többségnek tárgyalásai az ország szinte öröme ma már a megvalósulás stádiumába léptek. Andrássy Gyula, a koalíció vezető politikusa és bizalmi férfia felsőbb meghívásra ma Bécsbe utazott, ahol a király holnap kihallgatáson fogadja.

Andrássy béketervezete nem bizonyult tehát hiábavaló munkának, mert a király egyelőre legalább is tárgyalhatónak találta. A kibontakozási feltételek természetesen még nem ismeretesek. Az egyik forrás csupán annyit mond, hogy katonai koncessziók helyett a nemzet más téren messzemenő, önálló államiságát teljesen kidomborító engedményeket kap.

Koronatanács a Burgban.

Bécs-ből táviratozzák a félhivatalos M. T. I.-nak: Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délben valamivel egy óra előtt a Burgba hajtatott, ahol a király a délelőtti folyamán általános kihallgatásokat adott. A miniszterelnökkel egyidőben a közös miniszterek és Gautsch báró osztrák miniszterelnök is megjelent. Déli egy órakor a király a megjelent minisztereket együttesen fogadta.

Későbbi távirat jelenti: Ma délután egy órakor ő felsége elnöke alatt a bécsi Burgban koronatanács volt, melyen Fejérváry Géza báró magyar miniszterelnök, Goluchovsky Agenor gróf külügyminiszter, Pitreich Henrik lovag hadügyminiszter és Burján István báró közös pénzügyminiszter vettek részt. A koronatanács fél négyig tartott. Gautsch báró osztrák miniszterelnök nem vett részt a tanácskozáson.

A koronatanács Andrássy Gyula gróf propozíciót is tárgyalta. Valószínűnek tartják, hogy ezek alapján kötik meg az egyezséget. Andrássy tervezete szerint a katonai kérdéseket kikapcsolják a megoldásra váró feladatok közül és más téren adnának igen nagy nemzeti koncessziókat.

Andrássy a királyhoz megy.

Bécs-ből táviratozzák: A N. F. Fr. jelentése szerint bécsi politikai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Andrássy

Gyula már megkapta a királyhoz való meghívását. A magyar államférfiu — írja a nevezett lap — kétségtelenül eleget fog tenni a meghívásnak. Most még Budapesten van, valószínűleg azért, mert kihallgatása előtt még érintkezni akar politikai barátjaival. Különben is a király ma az általános kihallgatásokkal és egyéb teendővel volt elfoglalva. Bár Budapesten — nyilván nem autorizáció alapján — kísérletek történtek arra, hogy a helyzetet komolyabbnak tüntessék föl és a békeszerződést letagadják, mégis bizonyos, hogy a béketárgyalások és Andrássy kihallgatásának előkészítésére a szükséges lépések már megtörténtek.

Késő délután elterjedt hírek szerint Andrássy Gyula ma délután öt órakor már Bécsbe utazott. Andrássy holnap délelőtt Fejérváry Géza báró miniszterelnökkel és Pitreich közös hadügyminiszterrel fog tárgyalni, délután pedig a király elé járul.

Ugyanazzal a vonattal, amelylyel Andrássy Bécsbe ment, Üxküll-Ghyllenband gróf budapesti hadtestparancsnok is Bécsbe utazott.

Andrássy Gyula gróf elutazása előtt több mint egy óra hosszat tanácskozott Kossuth Ferencel, azután Zichy Aladár grófot és Bánffy Dezső bárót kereste föl, akikkel szintén huzamos ideig értekezett. Negyed hat órakor a nyugati pályaudvarról elutazott Bécsbe, ahová este 9 órakor érkezett meg. Ezuttal nem a Bristol-szállodában vett lakást, mint rendszerint s a bécsi újságíróknak nem is sikerült megtudniok, hogy hol lakik.

Andrássy Gyula gróf valószínűleg már a holnapi nap folyamán kihallgatásra járul a királyhoz, az audiencia előtt azonban tanácskozni fog Fejérváry Géza báró miniszterelnökkel és Pitreich közös hadügyminiszterrel.

Az a hír, hogy Andrássy Gyula grófot Bécsbe hívták, nagyon gyorsan elterjedt a budapesti politikai körökben. A meghívás híre a szenzáció erejével hatott s ez képezte a beszélgetés tárgyát, bár a meghívás részleteiről semmit sem tudtak.

Az utolsó kísérlet.

Bécsből táviratozzák a M. H.-nak: A király ma délig még nem döntött. Fejérváry báró előterjesztései dolgában. Beavatott körökben a következőket állapították meg az eddig történetekről:

1. A miniszterelnök a békeföltételekről referált a királynak. Nem a koalíció kezdeményezte ezt a fölújított békekísérletet, de ebben mégis oly katonai békepontokról van szó, melyeket Pitreich hadügyminiszternek az Andrássyval régebben folytatott beszélgetése alapján koalíciós békeföltételeknek ismernek.

2. Ezekről a föltételekről, amelyek nem a nemzeti követelések, elejtését, hanem az elengedhetlen nemzeti követeléseket tartalmazzák, Pitreich a miniszterelnöknek mostani bécsi tartózkodása

során újra tárgyalta Fejérváryval és ezekről a követelésekről tett jelentést a királynak.

3. A tárgyalások még folyamatban vannak, de ez idő szerint a tárgyalásoktól a koalíció és az ezzel nexusban levő politikai államférfiak teljesen távol állanak.

4. Tehát újból megállapítandó, hogy nincs szó valamely új koalíciós ajánlatról, annál kevésbé az eddigi álláspont lejjebb szállításáról. Csak ezután derülhet ki, hogy a koalíció belemehet-e a Bécsben eddig nélküle folyó tárgyalásokba. Tény az, hogy Hofburgban a tárgyalásoknak most fölvetett fonala még nem szakadt el.

5. Bécsi politikai körökben ma fokozott határozottsággal állították, hogy a király ezuttal valószínűleg nem fogja a Pitreich referációjában szereplő föltételeket egyoldalúan visszautasítani, hanem mielőtt véglegesen döntene azok fölött, előbb meghallgatja Andrássy Gyula grófot. Pitreich ugyanis az Andrássyval annak idején folytatott beszélgetésre alapítja az arról szóló előterjesztését, hogy most minő föltételek alapján lehetne a katonai kérdéseket megoldani.

6. Ámbár Budapestről nem erősítették meg az újabb meghívások híreit, itteni beavatott körökben azt hiszik, hogy Andrássy legközelebb meghívást kap a királyhoz. Arról is van szó, hogy Pitreich a király megbízásából érintkezésbe kíván lépni Andrássyval.

7. Hogy mennyire alaposak az abszolutizmus nyílt föllépését, a királyi manifestumot, az erőszakos adószedést, ujoncozást és adóbehajtást emlegető hírek, azt bajos megállapítani. Az udvarhoz közel álló körök mint bizonyosságot állítják, hogy ha ezuttal nem jó létre megegyezés ezekben a kérdésekben, akkor haladéktalanul döntenek, de most még arról tárgyalnak, hogy mit lehet csinálni Pitreich előterjesztései keretében.

A Balkán-kérdések nehézségei kissé lélegzethez juttatták azokat, akik semmi jót sem vártak a Magyarország elleni hadviselés folytatásától, de az ilyen hangulatok máról holnapra szoktak a Hofburgban változni. Ezért igazuk van azoknak, akik óvatos tartózkodással fogadják a bécsi békehíreket és nem ragadtatják magukat vérmes következtetésekre. Ez annál indokoltabb, mert a békeföltételekről szóló tárgyalásokkal egyidejűleg és párhuzamosan, megszakítás nélkül folynak Bécsben azok a tárgyalások, amelyek a másodszorban tekintetbe jövő kérdések tisztázását célozzák.

Ezek a kérdések pedig a nyílt erőszak uralmának a tervei.

Királyi manifestum

Holnap lesz évfordulója az 1905. évi képviselőválasztásoknak. Budapesti politikai körökben ma délután az az ellenőrizhetetlen hír került forgalomba, hogy a holnapi évfordulón Bécsből nagy meglepetés várható. Arról szól ez a hír, melyre megerősítés vagy cáfolat eddig nem érkezett, hogy holnap a hivatalos lapban a válság ügyében királyi manifestum fog megjelenni, amely egészen új helyzetet teremthet.

A Kossuth Lajos-utcai politikai korzón nagy béke-hírek voltak forgalomban. Az

az értesülés járta, hogy a király válaszolni fog a parlamenti többség juniusi feliratára (ez volna a fentebb említett manifestum) és ez a legfelsőbb válaszirát fogja alapját képezni a kibontakozásnak.

A pártközi konferencia.

Több lap hírére Kossuth Ferenc ma kijelentette, hogy ő még mindig nem kapta meg Mihályi Tivadar dr., a nemzeti klub elnökének választát a holnapi pártközi konferenciára való meghívás dolgában. A pártközi konferencia, amelyet holnap tartanak meg az országháza delegációs termében, nyilvános jellegű lesz.

Kossuth Ferenc, mint a horvát albizottság elnöke már érintkezésbe lépett Cingria Peroval a közös értekezlet dolgában. A találkozás február 4-én lesz Fiumében.

A pártkörök hangulata.

A szabadelvű pártkörben, ahol Tisza István gróf is megjelent hosszas távollét után, ma este pártértekezletnek kellett volna lennie. A konferencia azonban elmaradt. Tisza nem nyilatkozott Andrássy meghívásáról, csupán annyit mondott, hogy nem szabad becsapni az eddig nyitva maradt ajtókat. A függetlenségi és 48-as pártban Kossuth Ferenc is főnna járt, de nem nyilatkozott a béke-akcióról. A pártban nem tudott fölülkerekedni az igazi békeremény. Az újpárt ma este értekezletet tartott. A néppárton Andrássy bécsi útjáról beszélgettek. Itt erősen bizakodnak a békében. A haladó pártkörben azt hiszik, hogy a korona merev álláspontja miatt a koalíció nem köt békét.

Szép asszony a fogorvosnál.

(Pikáns pör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 25.

Pikáns háttérű becsületsértési panasz került a budapesti büntető járásbírószághoz. Az esetnek szereplői: dr. P. J. fővárosi fogorvos és egy kereskedőnek a felesége.

A szép fiatal asszonyt foglájáz kinezta. Hogy a gyötrő fájdalomtól szabaduljon, elment a doktor ur műtermébe, ahol aztán kellemetlen kalandban volt része. Amint ugyanis dr. P. a hölgy fogait vizsgálta, egyszerre megölelte és egy csókot cuppantott a szép asszony szájára.

— De doktor ur, mit csinál? — tiltakozott az urnő.

A következő pillanatban még merészebben lépett fel a fogorvos, mire a páciens látva a veszélyt, kiszakította magát karjai közül és a műteremből elrohant. Egyenesen a lakására sietett és elmondta az urnának, hogy mi történt vele. A férj rögtön egy haragos levélben feleletre vonta dr. P.-t, majd ellene becsületsértés címén a büntetőbírószághoz is panaszt emelt.

Az urnő vádjával szemben az orvos azt állítja, hogy ebből egy szó sem igaz.

— Csak azért emelték ellenem — ugymond — a lehetetlen vádat, mert követeltem a honoráriumomat.

De ezt a védekezést, legalább a látszat szerint, lerontja dr. P.-nek egy sajátkezűleg írt levele. Amikor ugyanis a kereskedő neje elpanaszolta férjének a műteremben történeteket s a férj sértő levelet írt az orvosnak, ez válaszolt a levélre. De sorait nem a férjhez intézte, hanem az urnőhöz s tőle elsősorban nem honoráriumot, hanem — bocsánatot kért. Csak a bocsánatkérés után tesz említést 12 forintnyi honoráriumáról, kijelentve, hogy amennyiben azt meg nem kapná, pört indítani lesz kénytelen. A becsületsértési panaszt ma tárgyalta

Schmidt Albin dr. bíró, de a felek és tanúk vallomásáról tudósítást nem adhatunk. Nevezetesen a panaszosnő ügyvédjének, dr. Gleichmann Lajosnak, valamint dr. Bender Béla védőnek kérésére a bíró zárt tárgyalást rendelt el s így az, ami a tárgyaláson történt, hivatalos titok.

A tanúk vallomása azonban aligha derítette fel a különös tényállást, mert a bíró ma nem hozott ítéletet.

HIREK.

A proletár-urak.

Arad, január 26.

Baj, ha az ember urnak születik, de nincsen pénze. Hiába, hogy az intelligens embernek jól vasalt nadrágot és tiszta gallért kell viselnie, lumpolni kell a lumpolókkal és költekezni a költekezőkkel, mikor nincs miből. Könnyű feltenni a morál szemüvegét és ítéletet mondani azok fölött, akiket a társadalom belekerget az erejükön felül való költekezésbe; könnyű eltemetni a szent erkölcs nevében, akit bűnre visz a fényűzés éhezése, a luxus-nyomor. De nehéz a proletár uraknak a helyzete, lélektanilag is érthető módon nehéz. A munkás, aki csak a betevő kenyérre áhitozik, nem érzi úgy a maga nyomorát, mint az intelligens, urnak nevelt ember, akinek a szükségletei fényűzés-számba mennek a kemény munkás-emberek előtt.

Hja, a társadalom követelő. Hogy szalonját ebédel-e a művelt proletár, avagy szarvasgombapástétomot: az tökéletesen egyre megy. A gyomorba nem lát senki, de azt mindenki látja, hogy elegáns-e a nyakkendője, a kalapja, a ruhája a szegény uri proletárnak. Mert enélkül mit sem ér az intelligencia: a társadalomnak nem a művelt emberek kellene, hanem a vasaltak. Ha az ennivalója hiányzik valakinek, az még nem baj. De a nyakkendő, a nyakkendő! A luxus nyomora, az az igazi nyomor!

Olvassuk egyik nagyváradi lapban:

§ Az aradmegyei jegyzők bűnügyei. Ez előtt pár hónapja, amilyen megdöbbentő nagy számmal szerepeltek a nagyváradi törvényszék előtt a biharmegyei jegyzők hivatali sikkasztásai, — ugyanolyan nagy mértékben szerepelnek most bűnügyeikkel az aradmegyei jegyzők a nagyváradi tábla előtt, ahová a bűnügyek felebbezés folytán kerültek az aradi kir. törvényszéktől. Csekély esetek ugyan: 200—300 koronának elsikkasztása, de szomorú dolog, hogy magyar jegyzők — bizonyára nyomorúságból — ilyen csekély összegek elsikkasztásával egzisztenciájukat teljesen tönkre teszik. Ugy látszik, a helyzet éppen olyan Aradmegyében is, mint Biharmegyében. A kis fizetés bűnre viszi az embereket. A kir. tábla öt ilyen aradmegyei hivatali sikkasztást fog tárgyalni. Egyik se nagy jelentőségű. Az elsikkasztott pénzek maximum 300 koronára rugnak.

A hirben valószínűleg tévedés van. Nem jegyzőkről, hanem jegyzősegédek-ről, irnokokról van szó. A közigazgatás proletárjairól, akik törvényszék elé kerülnek, mert nem tudnak megélni a fizetésükből. Hiányzik a luxusra való, holott urnak kell lenni. Sik-

kasztanak. Elitélük őket. És ez rendszerben is volna, ha éppen az az urizáló társadalom nem vetné a követ ezekre az eltévedt emberekre, amely belesodorta őket a bűnbe.

Moral insanityról könnyű beszélni. De ha mélyebben belenéz az ember ebbe a kérdésbe, úgy találja, hogy ezek a szegény proletár-urak csak másodrendű vádlottak lehetnek. Az elsőrendű vádlott, aki valójában moral insanityben szenved: a társadalom. De az — csodálatosképen — önmagát vajmi ritkán ítéli el.

— A hercegprimás állapota. Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Vaszary Kolos bíboros hercegprimás állapotában öröndetes javulás állott be. Az éjjel pár órát aludt, közérzése sokkal jobb és most már remény van arra, hogy az agg egyházfejedelem ismét felgyógyul.

Ma délután tudakozódtak a hercegprimás állapota felől: József főherceg, Augustia főhercegnő, Fejérváry Géza báró miniszterelnök Bécsből, Justh Gyula képviselőházi elnök, továbbá Zichy Nándor gróf, Széchenyi Gyula gróf főajtónállomester, Forster Gyula báró, Csáky Karoly gróf váci püspök, Falk Miksa országgyűlési képviselő, Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Cziraky Jánosné grófné, Krissán Mihály pápai kamarás, Károlyi György gróf, Wedel gróf német főkonzul, Mihályffy Ákos dr. egyetemi tanár, Smonyi Semadam Sándor országgyűlési képviselő, az arisztokrácia férfi és nőtagjai közül igen sokan, továbbá telefonon tudakozódtak a kormány tagjai, távirati kérdésközlés jött a püspöki kar tagjaitól, a pannonhalmi bencészetektől s igen sok másról.

Éjjel érkezett távirat jelenti, hogy a hercegprimás állapotában délután ismét javulás állott be. Több órán át aludt, este pedig — szombat óta először — egy kevés táplálékot is vett magához. Kezelőorvosai azt hiszik, hogy a mai nappal átesett a krízisen. A király nevében ma délután Daruváry Géza dr. kabinetirodai titkár táviratilag tudakozódott a hercegprimás állapota felől.

— Január 26. Tavaly január 26-án az aradi polgárság Barabás Bélának adta Aradváros mandátumát. Az évforduló alkalmából a IV. kerületi „Barabás Béla jótékony asztaltársaság” ma este gyűlésmi lakomát rendezett a Gally-féle vendéglőben, ahol Barabás Béla országgyűlési képviselő is megjelent és érdekes politikai beszédet mondott, amelyet a nagyszámmal összegyűlt közönség kitörő tetszéssel fogadott. A képviselőt számos felkészítőtűben ünnepelték és sok tószót mondtak a nemzeti követelések diadalára.

— A spanyol király menyasszonya. Battenberg Ena hercegnő az egyetlen leánya VII. Edward angol király legifjabb húgának s bár 19-módon nagyon közel áll az angol uralkodóházhoz, mégis német hercegnő. Atyja a hesseni házból származó Battenberg Henrik herceg volt. A fiatal hercegnő Eugenia excelszárné kedvenc keresztlánya és egyetlen örököse. Udvari körökben szépsége és szeretetreméltósága miatt nagyon szeretik. Nagy műveltsége bizonyára érvényesülni fog a trónon is és a kis udvari kör rajongását egy egész ország népének szeretetével és bámulatával fogja fölcserélni.

Madrid-ből sürgönyzik: Alfonz király San-Sebastianba érkezett és a délelőtti folyamán Biarritzba utazik tovább. Kriestina anyakirályné szintén San-Sebastianba megy, ahol vasárnap a battenbergi hercegnő látogatását fogadja.

Párisi távirat jelenti: Alfonz király huszonnégy órával előbb, mint ahogy jelezve volt, San Sebastianba érkezett. A király azzal a szándékkal jött, hogy megkérje Ena battenbergi hercegnő kezét, aki most a közeli Biarritzban van vendégségen. Howel Raumingon bárónénál. A király Covadonga márkai néven kelt utra, tehát ugyanazt a nevet használja, melyet 1879-ben az atyja is használt, mikor háztűznözőben volt.

— A Rudnay ügy. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Rudnay Béla főkapitánynak az Országos Kaszinóval támadt afférjában ma újabb fordulat állott be, amennyiben a kigolyozási indítványt előterjesztők közül hetvenhároman mai értekezletükön elhatározták, hogy az Unger-féle indítványt a közgyűlés döntésére vonatkozólag magukévá teszik.

— A hunyaddobrai választás. Budapestről jelentik: A kir. Kuria I. választási tanácsa ma folytatta Adám András bíró elnöklése alatt a dobrai választás ellen benyújtott petíció tárgyalását. A mai délelőtti petícionások képviselőjének beszéde folytatta le. Hosszasan magyarázta a vizsgálat eredményének tanúságait s ezekből bizonyítottak veszi a László László párt terrorizálását, Csernovitz Mihály választási elnök törvénytelen eljárását. Kéri a választás érvénytelenítését, Flád Aurélnak megválasztott képviselőnek való kijelentését és a választási elnöknek szigorú megbüntetését. A tárgyalás folyik.

— A makói kavargás. Makói tudósítónk táviratozza: A polgármester-válasz még nem nyert megoldást. Cseresnyés János főispán utasította Bakos Ferenc városi főjegyzőt a polgármesteri hivatal átvételére és közölte vele, hogy ha ebben bárki is akadályozná, vagy ha a városi képviselőtestület akadályozná a zavartalan átvételt és mint a közgyűlés elnökének testiépességét veszélyeztetné, forduljon Farkas László alispánhelyetteshez, aki majd megteszi a szükséges intézkedéseket.

— Egy új főispán afférja. Budapestről táviratozzák: Brezovay András borsodmegyei főispán tudvalevőleg Kubinyi Géza Komáromi főispán és Sedcs Pál orsz. képviselő útján lovasias elégtételt kért Miklós Odón orsz. képviselőtől, mert Miklós gazembernek nevezte a nappali miskolci installáción. Miklós ma Budapestre érkezett és a maga részéről Bolgár Ferenc képviselőházi alelnöktől és Lisznyay-Damó Timámtól nevezte meg segédekül. A segédek holnap délelőtt ülnek össze.

— Szeszgyárosok szervezkedése. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének szesziparos tagjai a szövetség kebelében szakosztállyá alakultak a szeszipar speciális érdekeinek megvédése végett. Elnökké Leipziger Vilmost, a délmagyarországi érdekeltség elnöke pedig Neuman S. mut az aradi Neuman Testvérek cég tagját választották meg.

— Házasság. Reisinger József mérnök, a kolozsvári társadalom rokonszenves fiata tagja február hó 4-én tartja esküvőjét Aufrech Emma kisasszonnyal Nagyváradon.

— Jég a Maroson. A napok óta tartó erős hideg nagyon megátáskozta a Maroson. Három nappal ezelőtt zajlani kezdett a jolyó és tegnap óta az egész víztükröt jégtáblák borítják. — Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a Duna is beállott a főváros alatt. A kis propellerek még közlekednek ugyan a Dunán, de ha így tart az idő, holnap már visszamennek a téli kikötőbe.

— A táviratközvetítési díjak leszállítása. Vörös László kereskedelemügyi miniszter értesítette a posta- és táviróhivatalokat, hogy a táviratoknak távbeszélőn való közvetítéséért

járó kezelési pótdíjat Budapesten is, ahol eddig 20 fillér díjat szedtek, 10 fillérre szálították le.

— **Vasut a brádi aranytelepen.** A kereskedelmi miniszter a *Budai 19 apostol* bányatársulatnak gurabárai aranyzúzó telepétől Kristyór, Cerecel, Brád, Mesztakon és Cséke községek határain, ez utóbbi község mellett lévő szénbányáig vezetendő keskeny nyomtávú bányavasútra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Öngyilkos körjegyző.** A krassószőrény-megyei *Temes-Szlátina* községnek nagy szenációja van. Mint ottani tudósítónk sürgönyzi, *Janky* Aladár körjegyző ma délelőtt forgópisztolyával *halántékon lötte magát* és néhány pernyi haláltusa után kiszenvedett. Levelet nem hagyott hátra, amivel megmagyarázta volna tettét és senkivel sem közölte öngyilkossági szándékát. Azt beszéltek, hogy tettét pillanatnyi elmezavarban követte el, de többen azt hiszik, hogy hivatalbeli szabálytalanságok miatt ment a halálba *Janky*, aki évek óta vezette a körzetébe tartozó községek ügyeit. A hivatal megvizsgálása folyik, de eddig még nem jöttek rendetlenség nyomára.

— **A leszurt rendőr.** A *Varjassy József* utcában történt véres támadás ügyében megindított bíróvádi eljárás ma a vizsgálat stádiumába lépett. *Domokos László* kir. törvényszéki vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta *Juhász Jánost* és *Tóth Antalt*, a rendőr támadóit és elrendelte a vizsgálati fogságba való helyezésüket. A szerencsétlenül járt *Zsigovits Imre* közrendőr állapota némileg javult s az orvosok valószínűnek tartják, hogy ez a javulás állandó lesz.

Itt említjük meg, hogy a rendőr családja részire ma *Hirschl Zsigmond* és neje őt koronázták be hozzánk, melyet a kiadóhivatal rendeltetési helyére juttat.

— **Tömeges ebmarás az állomáson.** Az aradi pályaudvaron tegnap délután rémes dolog történt. Tudvalevő, hogy a máj patkányfogó kutyákat tart a pályaudvarokon, hogy a patkányok ne rágják ki a drága portékákkal telt ládákat. Aradon is tartottak ilyen kutyákat, amelyek közül az egyik tegnap *hat embert megmárt*. A kutyát kiirtották s miután *Egry Gyula* várcsi m. kir. állatorvos *veszettséget konstátált* rajta, a rendőrség a megmárt embereket, akik között egy vasuti hivatalnok is van, fölszállította a budapesti Pastur-intézetbe.

— **Száznegyven centiméteres szakáll.** Az eszéki rendőrség hétfőn előállított egy csavargót, aki azottani vendéglőben koldult s mutogatta az érbi szakállát. Ennek a szakállnak a hossza száznegyven centiméter. A koldus közel másfél méteres szakállat, mint valami női hajdiszt hordja, fonatokba, amelyeket tükkkel erősít meg álla alatt. Az óriási szakáll birtokosa *Martin Lipót* s foglalkozásáról isve újvidéki munkás. Dolgozni azonban nem akar ezért inkább koldul.

— **Új ügyvédjelöltek.** Az aradi ügyvédi kamara közlésezi, hogy *Pichler Ottó* Leó és *Keresztes Gyula* aradi lakosokat, mint *Keresztes Gyula* dr. aradi ügyvéd és Aradmegye tiszti főügyészénél joggyakorlaton levő ügyvédjelölteket, a kamara által elzetett ügyvédjelölti lajstromba folytatolag ívette.

— **A legújabb kártyajáték.** Az ördög bibliájának újabb kombinációját találták ki Angliában. Az ekelő szalonok e népszerű játékanak neve „quit”. A quit-et ötvenhat kártyával játszzák, melyek az értékeket az abc betűi és számjegyek jelzik. quit még a *bridge*-nél is bonyolultabb játék, sőt nezebb a *whist*-nél is, bár ugyanabból a csal-

lábból való. Az új kártyajáték neve azért quit, mert az a nyertes, aki elsőnek válik a játszából (to quit, távozni, elhagyni). A quit-et öten vagy hatan játszhatják.

— **Csendélet Makón.** *Makáról* jelentik: A legutóbbi közgyűlés után *Baranyi József* szocialista városi képviselőt négy ember botokkal felfegyverkezve, este az utcán megleste és megtámadta. *Baranyi* egy kerítésen át egy udvarba ugrott, ott *rálőttek*, majd egy másik udvarba ugrott, ott a háztulajdonos, mivel a napokban rablás történt házában, *Baranyit* rablónak nézve, *karóval ütötte*. Ekkorra az üldözők megérkeztek és *véresre verték Baranyit*, akit eszméletlenül súlyos sérülésekkel a kórházba szállítottak. *Baranyi* a közgyűlésen nem beszélt, sőt nem is szavazott.

— **Az aradi polgári Jótékony egyesület** február hó 3-án délelőtt 10 órakor a városháza kistermében (I. emelet) tartja hetvenötödik közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja *Sarlót Domokos* egyesületi elnök, *Kovács Vince* egyesületi titkár. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár jelentése. 3. A pénztáros kimutatása. 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Indítványok.

— **A szivarozó pápa.** Több külföldi lap azt állította a minap, hogy *X. Pius* pápa az egyetlen szivarozó pápa eddig, aki néha eszi egy egy egyszerű, erős szivart. Az említett források szerint a mostani szentatya e ödei csak burnóztak, de a néhány szivar alakjában nem élveztek. Ez az állítás nem egészen aapos, mert például *IX. Pius* sem vetette meg a jó, illatos szivart. Ha oly látogatókat fogadott, kik hozzá különösen közel állottak, a szivart még audiencia alatt sem vette le, s finom világias modorral kért engedélyt, hogy folytathassa. Jellemző erre nézve egy adoma, melyet később más elékező személyekre szabtak. *IX. Pius* egyszer egy olasz gróft fogadott, s nemcsak udvariasan engedelmet kért tőle, hogy tovább füstölhessen, de a grófot is megkínálta egy szivarral. A gróf kissé szerencsétlen feleletet adott:

— Szentség-s atya, a dohányzás az egyetlen bűn, melyet nem gyakorolok.

A pápa kissé ingerülten, de találóan válaszolá:

— Ha a dohányzás bűn volna, akkor ön már rég gyakorolná.

Szóval a szivar nemcsak attól kezdve otthonos a Valikában, hogy *Giuseppe Sarto* velencei pátriárka bevonult oda.

— **Reklám a gyászszal** című tegnapi közleményünkre *Limbeck János* aradi temetés rendező kijelent, hogy az ő vállalkása sohasem szokott az ott leírt módon eljárni, mert rendszerint csukott kocsiában szállítja a tem téshez szükséges dolgokat és a koporsót. A közlemény tehát őt nem érinthette.

— **Kényszerházasság** Colon hatóságai (Panama államban) legújabbban egy kényszerházassági törvényt léptettek életbe, mely szerint minden férfi, aki szíve választottjával szabad szerelemben és vad házasságban él, köteles kedvesét négy hét alatt törvényesen elvenni. Az új törvény, melyet törvénybe léptet, kitűnően bevált és Panama Isthmusán nem sokára csak „szabályszerű viszonyok” lesznek láthatók. Meg kell jegyeznünk, hogy ott a házasság nemcsak kötelező, de ingyenes is, az esketésért egy fillért sem kell fizetni.

— **A rejtélyes utas.** A rendőrséghez a napokban több feljelentés érkezett, a keleti expressz-vonaton elkövetett kisebb-nagyobb lopásokról. Az első panaszt *Uhlen Antal* Berlinben lakó porosz százados tette. *Uhlen* Konstantinápolyból Budapestig együtt utazott egy szármag külső emberrel, aki egy sarokban ült mezdulatlanul. Mikor kiszállt, észrevette, hogy utazótáskája fel van törve és 2000 korona készpénz s egy aranyóra hiányzik belőle. A kupéban kívül senki sem volt. A második feljelentést Bécsben tette *Szenes Géza* erdélyi földbic-tokos. *Szenes* magas termetű, fekete ruhába öltözött emberrel utazott együtt, ki a vonaton hirtelen rosszul lett. *Szenes* nehogy zavarja, ki ment a kupéból, de bóröndjét otthagyta. Mikor Bécsben kiszállt, észrevette, hogy bóröndjéből több ékezer, közte egy 1800 koronás briliáns gyűrű hiányzik. Hasonló feljelentést tettek még *Mukits Sándor* dr. beigrádi ügyvéd és *Kamsmann Sándor* boroszlói orvos. A budapesti és

bécsi rendőrség azért, mert a lopásokat hasonló módon követték el, egyesítette a panaszokat és a nyomozással a legügyesebb detektíveket bízta meg. A detektíveknek sikerült megállapítani, hogy a tolvaj *Mülle*, *Henrik* 34 éves berlini születésű, rovtuult volt kereskedő, nemzetközi zsebtolvaj, akit tolvajnyelven *Fregolinak* hívnak, mert egyike a legügyesebb tolvajoknak, aki pompásan ért ahhoz, hogy árúban felismerhetetlenné tegye magát. Mindössze egyszer fogták el öt év előtt, a mikor egy izben a vonaton *Lónyay Elemér* gróft akarta meglopni, ezért félévi börtönre ítélték el.

— **Minden hölgy.** ki még súlyt fektet kifogatásan üde és szép arcborra, az használja a *Foldes-féle* *Margit* crémet, mely sohasem árt. Ára 1 korona minden gyógyszerboltban.

— **Üzletáthelyezés.** *Berger I.*, az orsovai halhoz címzett üzlet vezetője üzletét a *Salacz* utca 1. sz. alól a *Deák Ferenc* utca 89. sz. alá a *Sebessy-gyárral* szemközt levő helyiségbe helyezte át. Ma érkezett három nagy küldemény friss hal, csupa különlegesség, az üzletbe, hol 10 fillérrel olcsóbban lehet kilóját kapni, mint a piacon. Ugyanott minden időben szigorú rituális felügyelet alatt készült kóser husnemek: tormás virsli, krakkói, győri, debreceni szalámi és más füstölt árúk, valamint minden déligyümölcs felá kaphatók. Minden időben forró tormás virsli; ára tormával együtt 10 fillér. Ugyanott kitűnő házikenyér kapható; barna kenyér kilója 20 fillér, a fehér 24 fillér. *Berger I.* üzletvezető kéri a közönség partifogását.

— **Szép fogakat** csakis a *Dentalin* fogoreme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 112

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Az „Arad és Vidéke” és a „Függetlenség” című helyi lapokban hivatali működésemet illetőleg engem ért támadásokból kifolyólag felettes igazgatóságom által hozzám intézett értesítést eredetben t. Szerkesztő urnak bemutatva, tisztelettel felkérem, hogy azt b. lapja legközelebbi számában a nyilvánosság tájékoztatása céljából szó szerint, egész terjedelmében közzétenni sziveskedjék, mert az „Arad és Vidéke” folyó évi 13-ik számában ezen elinté-zést tévesen és megrövidítve ismertette. Megjegyzem, hogy a fentemlített igazgatósági elintézés köz-zétételére egyben az „Arad és Vidéke” és a „Füg-getlenség” szerkesztőjét is felkértem. Kiváló tiszte-lettel:

Valkányi Rezső dr.,
máv. titkár, osztályvezető.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.
18185. sz. A. I.

T. Valkányi Rezső dr. osztályvezető titkár
urnak. Arad. J. v. útján.

Az Aradon megjelenő „Arad és Vidéke” f. évi 3. 4. 5. és 6-ik, valamint a „Függetlenség” folyó évi 5-ik számában ön ellen közzétett tá-madó cikkek miatt folyó évi január 12-én kelt beadványával oly módon adandó elégtétel iránt fordult hozzánk, hogy *Deák Sándor* dr. fogal-mazó, mint az illető közlemények vélt szerzője ellen fegyelmi s ezen felül ismeretlen társai ellen is széleskörű vizsgálatot rendeljünk el, osztályvezető urnak pedig sajtóper indítására engedélyt adjunk.

E kéreimre kijelentjük, hogy osztályvezető ur szolgálati munkálkodásával teljesen megva-gyunk elégedve és a bemutatott hírlapokban foglalt támadások személyéről való jó vélemé-nyünket meg nem ingatják. Erre való tekintet-tel és mivel osztályvezető ur is abban a meg-nyugtató öntudatban lehet, hogy hivatalos kö-telességét mindenkor híven és lelkiismeretesen teljesítette, a kérdéses hírlapi támadásokkal szemben továbbmenő elégtétel keresésének il-lekőleg részünkről vizsgálat indításának szüksé-gét fennforogni nem látjuk.

Ha azonban osztályvezető ur az ügyet mé-gis a sajtóhíroság elé kívánná vinni, erre az engedélyt ezennel megadjuk.

Budapest, 1906. január hó 20-án. Az álta-lános igazgatási főosztály: *Mars* miniszteri ta-nácsos, igazgató.

1948—906. sz. Látta: Arad, 1906. január hó 21-én. *Stankovich* üzletvezető.

* Az ezen rovat alatt közzétettéért nem vállal felelő-séget a szerkesztő.

NAPIREND.

Január 26. Péntek. Róm. kath. naptár: Polikárp. — Protestáns naptár: Polikárp. — Izraelita naptár: Roschodes. — Görög-keleti naptár (január 13.): Hermil. — A nap két 7 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 49 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék, később enyhébb.

Január 26. Az aradi turista-egyesület vigalmi-bizottságának ülése este 6 órakor.

Január 27. Az aradi székely otthon értekezlete este 8 órakor (Központi kávéház).

Január 28. Az aradi első takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az új-aradi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Kneisel A. hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ipar-és népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor. — A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak aradi csoportjának szórakoztató délutánja (Szabadságtér 15. szám.)

Egyik vagy másik

ekből sok gyermek fejlődésében visszamarad, leggyakrabban azonban a fogzási időszak alatt előforduló bajok miatt. Valóban csodálatos, milyen kiváló szolgálatokat teljesít ilyenkor a SCOTT-féle EMULSIO, mely lehetővé teszi, hogy a gyermekek a fogzás nehéz időszakán minden baj nélkül átesnek és fejlődésük semmi kívánni valót sem hagy fenn. A SCOTT-féle EMULSIO legfinomabb gyógyszerkamajolajból készül alfoszforosavas-mész és nátron hozzáadásával.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „a hátán nagy csukhalat vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levéltévelyeg beküldése ellenében mintautóval bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3011
„Városi gyógyszerár”
BUDAPEST, IV., Váci-utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 25

Amerika 3/4 olcsóbb. Kínai és vételkedv korlátozt. Elkel 12,000 metermázsza buza csöndes, változatlan árk mellett.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárkelt 13 órakor:

Buza 1906. áprillisa	17.08—17.10
Rozs 1906. áprillisa	13.96—13.98
Zab 1906. áprillisa	14.86—14.88
Tengeri 1906. májusra	13.92—13.94
Új őszi buza 1906-ra	16.86—16.88

Zárkelt 6 órakor:

Buza 1906. áprillisa	17.08—17.10
Rozs 1906. áprillisa	13.96—13.98
Zab 1906. áprillisa	14.88—14.90
Tengeri 1906. májusra	13.92—13.94
Új őszi buza 1906-ra	16.86—16.88

Irányzat változatlan.

Zárkelt 6 órakor:

Oestrak hitelrészvény	676.25
Magyar hitelrészvény	797.50
Lezártitólóbank részvény	507.50
Rima-Murányi vasmű részvény	528.—
Oestrak-magyar Államvasúti részvény	667.50
Közüti vasút	592.—
Városi villamos vasút részvény	327.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	10.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy ártában	12.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 25. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 127—129 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 132—133 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm-ig terjedő súlyban 130—131 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő súlyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 125—126 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm-ig terjedő súlyban 121—122 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő súlyban 118—119 fillérig.

Sertéslétszám: Január 23. napján volt készlet 34,808 darab, január 23. napján főlajtatott 1310 darab, január 23. napján elszállított 1668 darab, január 24. napján maradt készlet 36,447 darab.

A hízott sertéslelet irányzata: Elénkebb.

CSARNOK.

70,000 korona.

Irta: Macskó Lászlóné.

(Vége.)

— Sikerral végződött pöröm, — szolt örömmel, amint haza ért, — pedig tulajdonképen Dezső Dénesnek köszönhetem diadalomat.

— Igen, Dezső Dénesnek, — ismételte az öreg ur, midőn leánya csodálkozva tekintett föl reá, mert ő általa tudtam meg mindent.

— De hogyan? — kérdezte Zsófi visszafojtott lélegzettel és nagy, tágranyitott szemekkel.

— Hogyan? felelte dr. Temke, — nos hát úgy jöttünk nyomára az elsikkasztott pénznek, hogy Dezső Dénes nagynénje, ki szintén Sziklászon lakik s vagyons asszony volt, több értékpapirt vett meg Pölten bárótól. Egyet belőlük a főhadnagynak küldött születésnapjára, mert ő volt egyszersmind keresztanyja is. Epen akkor ott voltam Dezső Dénesnél, midőn megérkezett az értékpapir, s én rögtön fölismerem abban az árvák pénzét.

Minthogy azonban gyanus lett volna, ha én, mint az árvák védője utazom föl Sziklásra, Dezső Dénes vállalkozott örömmel e bonyolódott ügyben Sziklásra felutazni. Ő udvarolt két héten keresztül a szép új főidesasszonynak, s ő hozta el a pénzt Pölten bárótól is.

Hogy pedig sikerült az igazságot kideríteni, annak leginkább szegény nagynénje örült, ki a megtestült jóság, ki igaz védőangyala volt a vidék özvegyeinek és árváinak, ki akkor volt boldog, ha jót tehetett: meghatva nézte unokaöccse fáradozásait. S egy napon, midőn oly nagyon elfogta már Dezső Dénest a vágy B. be visszajönni, elmondta nagynénjének, mennyire szeret téged Zsófi, s csupán te miattad kutatja, keresi az igazságot e csunya dologban. Akkor nem sejtette meg, hogy alig rövid időre rá, szegény nagynénje hirtelen meghal, akinek temetéséről ma este fog visszatérni.

És Zsófi szívét leírhatatlan boldogság fogta el, alig várta már, hogy magára maradhasson. De a sors, mely néha oly kegyetlen szokott lenni, most is másképp határozott, mert egy volt iskolatársnője toppant be, s nagy lármával gratulál Zsófinak, apja mai fényes sikeréhez.

— De hallottad-e a legújabb hirt, Zsófi? — kérdezte nagy hévvel. Persze be sem várta a választ, csak folytatta tovább.

— Dezső Dénes főhadnagyról van szó, mert 70,000 koronát örökölt. Eppen ma egy hete kapott táviratot, melyben egy nagynénje halálos ágyához hívatta, s ki a deli főhadnagyról 70,000 koronát hagyott.

— De honnan tudod te mindezt? — kérdezte Zsófi nevetve.

— Honnan? — furcsa, hát egy biztos kutforrásból, Margitunk hozta e hirt a zenedéből s mint mondják egy öreg asszony hagyta reá a sok pénzt, ki utolsó percig varrt, foltozott. Maga Dezső Dénes sem tudta, hogy oly gazdag a nagynénje, mert a szegény asszony még most is csak azon fekete ruháját és kalapját hordozta ünnepekre, melyeket ötven év előtt a keletgyébe kapott. Nos, képzelheted hát, hogy nézett ki az öreg „mami”. És a kis Margit nővére hangos kacagásba tört ki, hogy rövid szünet után folytassa!

— No, de semmi közöm ahhoz, hogy Dezső Dénes elegáns íróasztal fiokjából huzza e ki a sok pénzt, avagy egy száz esztendősi harisnya tarka szarából. Elég az hozzá, hogy részvétáviratunkat még aznap küldtük meg neki, már csak annál is inkább, mivel Sztankák is meghívót akarnak küldeni Dezső Dénesnek förtelmesen unalmas jourjaikra. Képzelheted hát, hogyan fognak bosszankodni, ha megtudják, hogy mi megelőztük őket részvétáviratunkkal. De megyek már és pedig a térzenére, mert ott talán megtudjuk, mikor jön vissza Dezső Dénes, én pedig ott leszek a vonatonál, hadd bosszankodjék a kövér Sztanka mama.

— Isten velünk hát Zsófikám! — bucsuzott a mai kor gyermeke, míg két ujját kecsesen ajkaihoz szorítva, csókot intett vissza.

Mily jóízűt nevetett Zsófi, hiszen ő látta is már, amint várni fogják Dezső Dénest az állomásnál a mosolygó és előzékeny mamák, míg a casinóban vagy más helyütt, a papák szo-

rongatják majd ta'an nagyon is melegen pénzzel telt kezét.

— Hja, ez így szokás már manapság, sugota félhalkan magához, persze nem sejtette, hogy az estére várt Dezső Dénes már háta megett áll s mindent hallott.

— Igaza van a kis leánynak — szoltalt meg hirtelen, míg Zsófi ijedten ugrott vissza e nem várt hangra. Igen, igaza van, hogy 70,000 koronát örökölt. Nem kell tehát várunk, míg kapitányúvá neveznek ki — szolt Dezső Dénes, Zsófi kezét ajkaihoz emelve, mély megindulással — mert a szükséges pénz megvan. Gyászom ugysem engedli a zajos eljegyzést, édesapja tanácsára tehát elhatároztuk, hogy szűk családi körben még ma buzom ujára a gyűrűt, még ma akarom végét vetni a sok hiu reménynek.

És midőn kihuzott zsebéből egy csomó iratot, a sok papir közt csakugyan ott volt Sztankák meghívója a jourjukra, a részvétávirat volt iskolatársnője születésnapjára, hiszen Dezső Dénes most már nem az egyszerű asztalos fia, hanem a gazdag főhadnagy, kinek 70 000 koronája előtt minden szalonajtó kitarul különösen ott, hol sok az eladó leány, kevés a pénz s mégis a „bliktri” viszi a főszerepet...

IDEGENEK ARADON.

— Január 25 —

Fehér Kereszt szálloda. Kovács Béla birtokos Somoskés. — Hönig Ferenc gyáros Bécs. — Heuerke Vilmos utazó Bécs. — Löwy Adolf utazó Bécs. — Loidner Armin utazó Budapest. — Schor Simon utazó Budapest. — Kisfalvi Ferenc utazó Budapest. — T. Papp Jenő utazó Budapest. — Reiter Károly utazó Bécs. — Weiler Károly utazó Bécs. — Schosberger Lajos utazó Budapest. — Fehér József birtokos Seprős. — Böhm Simon utazó Budapest. — Hevesi Zsiga utazó Budapest.

Központi szálloda. Tamási János főpincér Budapest. — Fuchs Gusztáv utazó Budapest. — Balassa Fülöp könyvvezető Budapest. — König Mór kereskedő Tolcsa. — Flohn Bruno utazó Bécs. — Kaufman Gyula utazó Budapest. — Holländei Samu birtokos Csermő.

Nádor szálloda. Lukács Mihály esperes Világos. — Nádasdi Lajos dr. kir. alügyész N-Besskerék. — Karácsonyi János jegyző Jászáshegy. — Morvay János pincér Herkulesfürdő. — Recinitzer János kereskedő Kujed. — Hartmann Béla ny. v. tisztviselő Orosháza. — Stern Ede kereskedelmi utazó Budapest. — Sreyber Gyula dr. ügyvéd Battonya. — Fekete József vasúti gyakornok Péki. — Krausz Miksa utazó Temesvár. — Janku Kornél lelkész Zaránd. — Román János tanító Sajógy.

Nemzeti Színház.

Bérlét 111. sz.

Pénteken.

Pénteken, 1906. évi január hó 26-án.

A titok.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Wolff Pierre. Feditotta: Fáy J. Béla.

S Z E M É L Y E K:

Juvenel	Várnai Jenő.	Langeacné	Benőné P.
Juvenelné	Veszpréminé.	Genevieve	Zali Margit.
Henry, fiuk	Beregi S.	Marie	Biri Irén.
Santenayné	Kapolnai J.	A kis Robert	Benő Gizl.
Trevoux	Szendrei M.	Jean, inas	Vilri Lajos.

Közdete este 7 óra fél órakor.

NYILTÉR.*

BELATINY PEZSGO

Főraktár Aradon: Fejér Gyuláná 2891

FARSANGRA!

*Diszes báli meghívók.
. Izléses esküvői és .
eljegyzési értesítések.
Tánczrendek. Belépő
jegyek. Műsorok. Szin-
lapok óriási válasz-
tékban kaphatók az*

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Aradon.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14 karatos aranyból és finom ezüsből, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindennemű fém és inga, fali, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület.

934

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

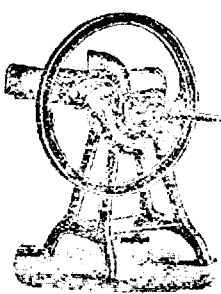
használt nyári és téli férfi ruhákat, utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más butorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívül olcsó árak mellett Kivánatra házhoz is megyek. Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 2771

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

...ARADI VASIPARI SZÖVETKEZET...

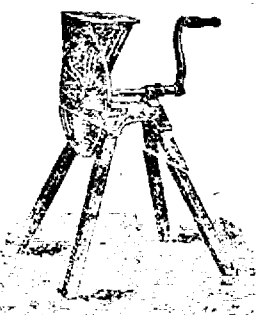

réz- és vasöntőde, gép-
és lakatosáru-gyár.

Gépjavító-műhely.

Arad, Ujterem-utca 11.

Telefon 388. szám.

Ajánlja

szecska- és répavágóit
és mindennemű
öntvények elkészítését.

Rozsnyay Vasas China bora

kitűnő hatású gyógybor, vérszegénység, sápkór, idegesség ellen.

Fél literes nagy üveg ára 3 kor. 50 fillér.

SERAIL-CREME

nappali használatra.

Az arcot fehérré és üdévé teszi. Általánosan elterjedt és ked-
velt szer. Egy tégely ára 1 korona.

Köhögés, elnyálkásodás ellen kitűnő hatású a
Rozsnyay-féle

HAJDU TEA.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható valódi minőségben:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

170

Arad, Szabadság-tér.

M. kir. szabadalmazott

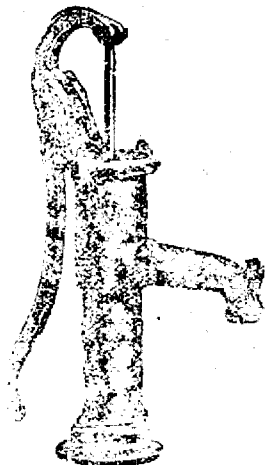
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztáltságot
azonnal továbbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
seért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyo szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
seért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummizott kender-csövek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csöveket

olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

PÉNZ! BAUER ANTAL PÉNZ!

hatóságilag engedélyezett közvetítő intézete

Aradon, Boros Béni-tér 17. szám.

Elismert legolcsóbb pénzkölcsön

földbirtokokra, városi bérházakra és bért nem jövedelmező házakra, már 300 koronától a legmagasabb összegig.

Tőkekamat törlesztéses kölcsön

10, 15, 20, 30, 65 évig 4%, 4½% földekre, 6%, 6½% házakra, p. o. 50 évi tőkekamat törlesztésre
fizet évente 100 korona után 5 korona 46 fillért és 50 év múlván kifizette a tőkét és kamatot
és mivel sem tartozik. Az adós bármikor felmondhat, csak egy ½ évi felmondással, az intézet ellenben nem.
Előleges költség nincsen, a bekebelezési költséget kívánatra előlegezem. A drágább kamatu tartozásokat
konvertálom. Gyors elintézés, jutányos kiszolgálás. — Továbbá állami, megyei tisztviselők, vasutasok, katoná-
tisztok 1800 korona törzsfizetés után kapnak már kölcsönt 1300 koronát fizetéselőjegyzésre, nyugdíjasok is kapnak
1100 koronától kezdődik a kölcsön. Válaszbélyeg csatolásával felvilágosítás ingyen. Földhitelre csak telekkönyv és
kataszteri birtokiv szükséges, házakra telekkönyv, házbérvallomás. — Üzletszerzők kerestetnek. 2774

TELEFON 151. 52

ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZE

Aradi és csanádi vasúti palotáján

ALAPULUNK A LEGMODERNEBB GT.
PEVAJELI FELSZERELT

KÖNYVKÖTÉSZEINKET,
MOL A LEGGYISZTERJES BEKÖTÉSŐL
FOGYVA A LEGFENYVESEBB KIALITÁS
DISZKÖTÉSKEIT TUDJUK KÉSZÍTEEN

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

Valódi orosz, Caravan
és chinai

TEÁK

eredeti csomagokban és kimérve.

Valódi Jamaicai

RUMOK

ismert saját töltésű üvegeinkben.

Legelőnyösebben ismert bevásárlási hely.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedése 2625

ARADON.

Felnőttek és gyermekek

előszeretettel veszik a friss és kellemes ízű

Hajós-féle

Csukamájolajat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 2 korona.

20 év óta tartó tyukszememet

kiirtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érette, tisztelője

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle
„Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni. 234

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

PRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

ismeretség híján

kisasszonyra,
nevelőre,
születéselőre,
könyvelőre,
segédre,
lapára,
gazdatisztára,
kulcsára,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodasszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

bort,
sörgörőt,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
bocsi,
lovat,

Aki

mindenestét vétel vagy bérbevételei cse-
lőből keresi;

Aki

vannak állást betöltőni kíván: legbizto-
sabbban ér csele, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetési

rovatát használja.

Mi akkor?

Előbb beszélnem kell magával,
adjon erre alkalmat. 201

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fla.
Könyv és papirkereskedés. 236

Szalonna

zsir és hajat nagyobb mennyiség-
ben veszek. Garai Károly Aradon,
Majó-utca 4. 193

Kiadó

az Erzsébet királyné-körút 13. sz.
házban egy három szoba és hozzá-
tartozókból álló utcái lakás 1906
február hó 1-től. Bővebbet: Bánfi
Sándor zárgondnoknál. 136

Ázonnali alkalmazást nyer

helybeli részvénytársaságnál irodai
teendőkhöz jártas fiatalember. Ke-
reskedelmi akadémia osztályvizsga,
vagy érettségivel bírók előnyben
részesülnek. Ajánlatokat „Alkal-
mazás” jellegével e lap kiadóhiva-
talába kérünk.

Kiadó lakás!

2 szoba és konyha mellékhelyisé-
gekkel február 1-ére kiadó Csiki
Gergely utca 10. szám alatt. 199

Jódsebb uri asszony mellé

kisasszony kerestetik, ki a háztar-
tás vezetésében jártas, varrni, fel-
olvasni tud, és takarítani is segít.
Czím e lap kiadóhivatalában. 204

Egy remekszép kiviteli

életnagyságu fénykép

csinos papirkerettel együtt, bár-
mily elhomályosodott arckép
után is

6 koronáért

készül

Mannheim Zsigmond

fénykép-nagyító műintézetében

Aradon, 198

S. Kalász-utca 7. szám alatt.

Ugyanott jó megjelenésű

ügynökök felvételnek.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenye téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255

Gyári 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. irodában, vagy Rákóczy u.
23. sz. lakásomon. A téglát vám
és fuvarmentesen saját igálmmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját új műutam vezet. 84

1521—1906.

Hirdetmény.

Az 1906—1907. évi egyenes
adók kivételének alapjául szolgáló
jöveldmi vallomások beadására
21050—1905. számú véghatároza-
tunkkal kitűzött és közhírré tett
határidők lejárván, az 1888. évi
XLIV. t. cz. 15. §-a értelmében

Eladó szőlőoltványok!

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak figyelmét felhívni,
hogy a míg a készlet tart szőlőoltvány termésemből tavaszi
szállításra kiváló szép

1 és 2 éves ősz gyökérzetű

bor és csemege-faju szőlőoltványok
kerülnek mérsékelt áron eladásra.

A nagy szárazság következtében kimaradt tőkék pótlására
különösen ajánlhatom 2 éves igen erős fejlődésű oltványaimat,
a melyek kívánatra már kora tavasszal szállíthatók.

Oltványaim aradi lakásomnál megtekinthetők, a hol a fa-
jokra és árakra nézve bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

2515 szőlőoltványtermelő

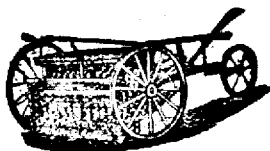
Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

KRISER TESTVÉREK

TEMESVÁR, URI-UTCA 6. SZ.

TELEFON 765. SZÁM.

TELEFON 765. SZÁM.

Acetylen világítási berendezés vállalata.

Kitűnő szakerek, vizsgázott szerelők.

A Landeck Carbidgyár délmagyarországi
raktára.

Vízvezetési-, fürdőszoba- és minden a szakba vágó munkák
pontos és szolid kivétele. 2861

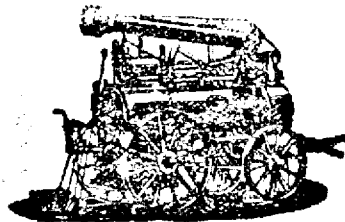
Állandó nagy raktár acetylen alkatrészekben, mint
égők, üvegek, csillárok stb.

Mindenemű gazdasági gépek u. m.

TRIUMPH III.

szabadalmazott páros és páratlan
sorvetőgépek stb. eladása.

Vízszonteladók kerestetnek.

azon megjegyzéssel tűzünk ki az
adóbevallások beadására folyó ja-
nuár hó 22-én kezdődő újabb 8
napot, miszerint mindazon adók-
telemek, kik III. és IV. oszt. kereseti
adó és tőkekamatadó vallomásaikat
még be nem adták, azt e hó 30-ig
annál inkább beadják, mert ezen
utolsó határidő elmulasztása ese-
tén adójuk hivatalból fog megállá-
píthatni.

Arad, 1906. évi január hó 19.

A városi tanács.

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb
mennyiségben míg a kész-
let tart, akár waggonon-
kint Kurties állomáson,
akár kisebb mennyiségben
a helyszínén Iratoson hid-
mérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Üzletszerző

ügynökök

állandó

alkalmazást nyerhetnek

elsőrangú

életbiztosító intézetnél.

Írásbeli ajánlatok „E. L.”
jelige alatt a kiadóhivatalba
küldendők. 190

1702—1906.

Hirdetmény.

A szárazér szabályozási költség-
ben a kataszteri tiszta jövedelem
alapján kivetett és az ártérbirtok-
osok által befizetett költségeket
a társulat kiküldött közege folyó
január hó 29—31-én déli 11—2
óra között a gazdasági szék föld-
szinti termében fogja az egyes tul-
fizetésben levő feleknek visszafi-
zetni.

Erről azzal értesítettnek a tul-
fizetésben levő ártérbirtokosok,
hogy a pénz felvétele végett ja-
nuár 29—31-ike közötti napon a
jelzett helyen a saját érdekükben
annál inkább jelentkezzenek, mert
a meg nem jelenő fél illetménye
különben a városi letétbe fog he-
lyeztetni.

Arad, 1906. évi január hó 22.

A városi tanács